Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

2-йил чиқиши.
24 ИЮНЬ 1967 й.
ШАНБА
№ 146 (301)
БАҲОСИ 2 ТИЙИН.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ПЛАНДАН ТАШҚАРИ МАҲСУЛОТ

Тошкент сут комбинати ярим йиллик ишлаб чиқариш планини муддатидан анча илгари —17 июндаёқ адо этиб қўйган эди. Корхона меҳнаткашлари шу кунга қадар топшириқдан ташқари 130 минг сўмлик сут маҳсулотлари ишлаб чиқардилар. Ой охирига қадар улар 1000 тонна маҳсулот тайёрлаб беришмоқчи.

Корхона раҳбарлиги меҳнаткашларнинг маиший турмуши тўғрисида ҳам ғамхўрлик қилмоқда. Жумладан, яқинда комбинат ишчилари учун яхшигина ошхона қуриб берилди. Яқингинада ишга туширилган чойхона ҳам меҳнаткашлар хизматида.

820 ЎРИНЛИ КИНОТЕАТР

Октябрь районида янги кинотеатр қурила бошланди. Бу объектда 6-трестнинг 58-қурилиш бошқармаси бинокорлари фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Иш икки сменада ташкил этилган. Айниқса ғишт терувчилардан А. Чкалов. Т. Тўхтаев, пайвандчилардан Шербеков бошқаларга ўрнак бўлмоқдалар. Яна бу ерда қурилиш билим юрти талабалари ҳам меҳнат қилмоқдалар. Улар бу ерда малакаларини оширадилар. Бинокорлар ёшларга ўз ҳунарларини сидқидиллик билан ўргатмоқдалар.

Янги кинотеатр «Оқлон» деб ном олди. Азамат бинокорлар кинотеатрни Октябрнинг 50 йиллик тўйигача битказиш учун астойдил меҳнат қилмоқдалар.

Кўкча даҳасидаги бу янги маданият ўчоғининг эшиклари улуғ айём кунлари очилади.

ЛЕНИН ЙЎЛИДАН

20—21 июнда КПСС Марказий Комитетининг пленуми бўлиб ўтди. Пленум: Яқин Шарқда Исроилнинг агрессияси муносабати билан Совет Иттифоқининг сиёсати тўғрисида, КПСС Марказий Комитетининг Улуғ Октябрь социалистик революцияси 50 йиллигига бағишланган тезислари тўғрисида, деган масалаларни муҳокама қилди.

Бу йилги йил — Улуғ Октябрнинг 50 йиллик юбилей йили — мамлакатимизда коммунизм қуриш вазифаларини рўёбга чиқаришни давом эттириш борасида партия XXIII съезди белгилаб берган программани зўр завқ билан амалга ошираётган совет халқининг сиёсий ғайрати ва меҳнат активлиги мислсиз даражада юксалаётганлиги билан диққатга сазовордир. Социализм мамлакатларидаги қардош халқлар, ҳозирги замоннинг барча революцион, прогрессив кучлари билан бирга совет халқи империализмнинг агрессив ва реакцион сиёсатига қарши, тинчлик, демократия, миллий мустақиллик, социализм ва коммунизм иши учун изчиллик билан курашиб келмоқда.

Коммунистик партиямиз Совет жамиятининг жанглар ва меҳнатда синалган раҳбар ва етакчи кучидир. Марказий Комитет бўлиб ўтган пленумининг қарорлари партиянинг ленинча доно ички ва ташқи сиёсати ҳаққонийлигини исботловчи янги ёрқин далил бўлди.

Пленум КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг «Яқин Шарқда Исроилнинг агрессияси муносабати билан Совет Иттифоқининг сиёсати тўғрисида»ги докладини тинглади ва муҳокама қилди. Докладда Бирлашган Араб Республикасига, Сурияга ва бошқа араб давлатларига қарши Исроилнинг агрессияси сабабли Яқин Шарқда рўй берган воқеалар чуқур ва атрофлича анализ қилинди, Марказий Комитет Сиёсий Бюросининг шу воқеалар давомида ўтказиб келаётган сиёсий йўли ва фаолияти, агрессиянинг пайини қирқмоқ ва Яқин Шарқда тинчликни тикламоқ учун Совет Иттифоқи кўрган чоралар айтиб берилди.

Марказий Комитет пленуми Марказий Комитет Сиёсий Бюросининг Исроил агрессиясининг пайини қирқишга, ҳужумга дучор бўлган Бирлашган Араб Республикаси, Сурия ва бошқа араб давлатларини қўллаб-қувватлашга, агрессиянинг умумий тинчлик иши учун хатарли оқибатларининг олдини олишга қаратилган сиёсий йўли ва амалий фаолиятини тўла равишда маъқуллади.

КПСС Марказий Комитети пленумининг қарорида шу нарса кўрсатиб ўтилдики, Исроил агрессияси халқаро империализм энг реакцион кучларининг, аввало АҚШнинг, миллий озодлик ҳаракати отрядларидан бирига қарши, меҳнаткашлар манфаатларини кўзлаб, прогрессив социал-иқтисодий ислоҳотлар йўлига кириб олган ва антиимпериалистик сиёсатни ўтказиб келаётган илғор араб давлатларига қарши қаратилган фитнаси натижасидир. Уришқоқ империалистик доиралар инсоният тарихий тараққиётининг қонуниятли йўлини тўхтатиб қолишга уринмоқдалар. АҚШнинг Вьетнамдаги босқинчилик агрессияси, империалистик давлатлар кўпгина давлатларнинг ички ишларига аралашаётганликлари, Германия Федератив Республикасидаги ҳукмрон доираларнинг реванш олишга ва ядро қуролини қўлга киритишга интилаётганликлари, Грециядаги ҳарбий фашист тўнтариши, ниҳоят Исроилнинг араб давлатларига қилган хоинона ҳужуми — мана шуларнинг ҳаммаси тинчликка ва халқлар озодлигига човут солаётган, халқаро кескинликни авж олдираётган, янги жаҳон уруши хавфини кучайтираётган халқаро империализм агрессив кирдикорларининг умумий занжиридаги халқалардир.

Бироқ социализмнинг, халқаро Коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг, халқлар миллий озодлик курашининг ўсиб бораётган кучлари енгилмас кучлар бўлиб, бу кучлар эски дунё тиргакларини тобора ўсиб бораётган қатъият ва ғайрат билан емирмоқда, ўзининг жанговар бирлигини мустаҳкамламоқда. Бу курашда Совет Иттифоқи ўзининг тинчлик ва социализм иши учун мустаҳкам таянч эканлигини, ўз озодлиги ва миллий мустақиллиги учун курашаётган халқларнинг содиқ дўсти эканлигини кўрсатмоқда.

Бошқа социалистик мамлакатлар билан, империализмга қарши бўлган барча прогрессив кучлар билан бирга Совет Иттифоқи араб халқларининг империализмга ва янги мустамлакачиликка қарши, ўз ички турмушлари ва ташқи сиёсатларининг ҳамма масалаларини ўзлари ҳал этишга дахлсиз ҳуқуқлари учун олиб бораётган адолатли курашларида шу халқлар томонида турибди.

Марказий Комитет пленуми совет коммунистларининг ва бутун совет халқининг иродасини ифодалаб, Исроил агрессиясини қатъиян қоралади ва Бирлашган Араб Республикаси, Сурия, Жазоир ва бошқа араб мамлакатлари халқлари билан ўзининг бирдам эканлигини билдирди. Пленум шуни таъкидладики, Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик давлатларнинг тез, қатъий ва биргаликда қилган ҳаракатлари Яқин Шарқда уруш ҳаракатларини тўхтатишда муҳим роль ўйнади. Яқин Шарқдаги воқеалар муносабати билан партиямиз ва Совет ҳукуматининг тутган позициясини, уларнинг амалий тадбирларини бутун совет халқи қизғин қўллаб-қувватлади.

Марказий Комитет пленуми социалистик мамлакатлар Коммунистик ва ишчи партиялари Марказий Комитетларининг ва ҳукуматларининг шу йил 9 июндаги Баёнотини тўла равишда маъқуллади. Араб мамлакатлари халқларининг агрессорга қатъий зарба беришига кўмаклашмоқ, уларнинг қонуний ҳуқуқларини муҳофаза қилмоқ, Яқин Шарқда уруш ўчоғини сўндирмоқ ва тинчликни тикламоқ учун Совет Иттифоқи бошқа социалистик мамлакатлар билан бирга зарур чораларнинг ҳаммасини кўради, деб таъкидлади.

Совет Иттифоқи Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг фавқулодда махсус сессиясини чақиртиришда ташаббусчи бўлди. СССР Министрлар Совети Раиси ўртоқ А. Н. Косигиннинг шу сессияда сўзлаган нутқида партиямиз, ҳукуматимиз, бутун совет халқининг позицияси ифодаланди. Бу позиция шундан иборатки, Исроилнинг агрессияси қатъиян қораланди, интервенциячиларнинг қўшинлари ўзлари эгаллаб турган территориялардан дарҳол, ҳеч қандай шартсиз яраш линиясининг нари ёғига олиб кетилсин, Исроилнинг араб давлатларига етказган зарарларининг ўрни қоплансин, Яқин Шарқда тинчлик тиклансин, деб талаб қилинди. Дунёнинг ҳамма районларида бу тўғрида билдирилаётган фикрлар, шунингдек Бирлашган Миллатлар Ташкилоти сессиясида бу масала муҳокамасининг бориши Совет Иттифоқининг одилона позицияси барча халқларнинг туб манфаатларига мос бўлиб тушаётганлигини кўрсатиб турибди, чунки Яқин Шарқдаги уруш ўчоғини сўндириш — умумий тинчликни ва хавфсизликни мустаҳкамлашда биринчи галдаги вазифадир.

КПСС Марказий Комитети пленуми шуни кўрсатиб ўтдики, партиямиз сиёсатининг КПСС XXIII съезди белгилаб берган ва Марказий Комитетининг 1966 йил декабрь пленуми таъкидлаб ўтган асосий мақсадларга мувофиқ, империализмнинг уришқоқ кучларига қарши ва уларнинг бошқа мамлакатлар ички ишларига аралашиш сиёсатига қарши бундан буён ҳам кураш олиб бориш,— араб давлатларининг озодлик, мустақиллик, территориал бутунлик учун ва социал тараққиёт учун олиб бораётган курашида уларни тўла қувватлаш йўлини давом эттириш зарур.

Исроил Яқин Шарқда хоинона агрессия қилишга тайёргарлик кўраётган ва уни амалга ошираётган пайтда империализмнинг халқ манфаатларига зид башараси, империализм сиёсатининг макрли йиртқич характери тағин ҳам яққол намоён бўлди. «Сўл» гаплар билан ниқобланган майда буржуа авантюризми ва буюк давлатчилик шовинизмидан иборат йўлни амалга ошираётган Мао Цзэ-дун группаси агрессорлар билан, унинг империалистик ҳомийлари билан биргаликда Совет Иттифоқига ва бошқа социалистик мамлакатларга қарши қутириб уйдирма туҳматлар ёғдира бошлади. Социалистик ҳамдўстлик ва жаҳон коммунистик ҳаракати бирлигини қўпориш йўлига ошкора тушиб олган бу группа империализмга қарши кучлар сафини бузишга, араб давлатларининг халқлари билан социалистик мамлакатларнинг халқлари ўртасидаги ишончга путур етказишга интилмоқда.

Лекин бу душманлик кирдикорларининг ҳаммасидан ҳеч бир иш чиқмайди. Коммунистик ва ишчи партиялар, халқаро ишчилар ҳаракати ҳамда Осиё, Африка ва Латин Америкаси халқлари миллий озодлик ҳаракати, барча тинчликсевар ва прогрессив кучлар, халқлар озодлиги ва мустақиллик ишини қадрлаётган ҳамма кишилар қилаётган ишларнинг бирлиги, умумий тинчлик учун кураш ишининг бирлиги ўсмоқда ва мустаҳкамланмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг пленуми қуйидагиларни таъкидлади: «Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXIII съезд қарорларини амалга ошира бориб, бундан буён ҳам империализмнинг агрессив кучларига қарши оғишмай кураш олиб бораверади, совет халқининг ҳушёрлигини юксак даражага кўтараверади, турли социал тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшашидан иборат ленинча йўлни изчиллик билан амалга ошираверади, ўз озодлиги ва миллий мустақиллиги учун, социал тараққиёт учун курашаётган халқларни бутун чоралар билан қўллаб-қувватлашдан иборат узининг интернационал бурчини бажараверади. Тинчлик, демократия ва социализм, миллий озодлик ҳаракати кучларининг биргалашиб қиладиган ҳаракатлари агрессорни жиловлаб қўйишга ва янги жаҳон урушининг олдини олишга қодирдир».

Марказий Комитет пленуми КПСС Марказий Комитетининг Улуғ Октябрь социалистик революцияси 50 йиллигига бағишланган тезисларини кўриб чиқиб маъқуллади. Марказий Комитет коллектив фикрининг натижаси бўлган бу жуда муҳим ҳужжат В. И. Ленин таълимотини амалга оширишнинг, партиямиз бош йўлини амалга ошириш учун партия олиб борган бутун курашнинг, марксизм-ленинизм назариясининг партия томонидан ижодий ривожлантирилишининг тарихий тажрибасини умумлаштириб берди. КПСС Марказий Комитетининг тезислари жаҳонни ёппасига революцион янгилаш даврини — капитализмдан социализмга ўтиш даврини очиб берган Октябрь революциясининг ғалабаси учун курашда Ленин партияси ва совет халқи СССРда социализм ва коммунизм қуришнинг 50 йилли мобайнида қилган қаҳрамонона ишларнинг улуғлигини очиб беради.

Мамлакатимизда социализм тўла ва узилкесил ғалаба қилганлиги коммунистик жамият қуришга ўтиш учун иқтисодий, социал, сиёсий ва маънавий шарт-шароит яратиб берди, бу эса Улуғ Октябрь ишининг давоми ва ривожланишидир. КПСС XXIII съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1964 йилги Октябрь пленуми ва ундан кейинги пленумлари Ленин таълимотига, партия программасига амал қилиб, коммунизмнинг моддий техника базасини вужудга келтириш, коммунистик ижтимоий муносабатларни шакллантириш, янги кишини тарбиялаш вазифаларини атрофлича асослаб ва конкретлаштириб берди. Мамлакатнинг иқтисодий, социал ва маънавий турмушига раҳбарликни такомиллаштириш борасида КПСС Марказий Комитети ишлаб чиққан ва партия XXIII съезди маъқуллаган чоралар совет жамиятини коммунизм йўлида ривожлантиришда янги босқич бошлаб берди.

Партия совет халқининг ҳамма эътироф қилган ташкилотчиси ва сиёсий йўлбошчисидир. Партия 12 миллион 800 минг коммунистни—ишчилар синфи ва барча меҳнаткашларнинг энг илғор намояндаларини ўз сафида бирлаштириб турибди. Партия халқ билан чамбарчас боғланган, совет кишиларининг чуқур ҳурмати ва чексиз ишончи билан қуршалган. Партия барча сиёсий, ташкилий ва тарбиявий вазифаларни ҳал қилишни коммунизм қуришдан иборат бўлган энг асосий истиқболга, мақсадимизга эришиш вазифасига бўйсундирмоқда. Бу улуғ мақсад ўз коммунистик авангарди — Ленин партияси ва унинг Марказий Комитети теварагида маҳкам жипслашган халқнинг улуғ ғайратини вужудга келтирмоқда.

Совет давлатининг 50 йиллиги бўсағасида, беш йиллик топшириқларини бажариш учун курашда миллионларининг мусобақаси, коммунистик меҳнат ҳаракати — халқимизнинг ижодий ғайрати битмас-туганмас эканлигини яққол кўрсатиб турибди.

Улуғ Октябрь бутун халқаро муносабатлар системасида туб силжишларга олиб келди, империализмнинг ялпи кризисини майдонга чиқарди, тинчлик ва халқаро хавфсизлик, халқлар ўртасида тенглик, дўстлик ва ҳамкорлик принципларини эълон қилди. Социализм билан империализм ўртасидаги жаҳон сиёсатининг ўзаги бўлиб қолди. Шу курашда партиямиз ва халқимиз ташқи сиёсат йўлини собит ва қатъият билан ўтказиб келмоқдалар. Совет халқининг коммунизм қуришдан иборат буюк мақсади, айни вақтда унинг асосий интернационал иши ҳамдир. Халқимиз ватанининг иқтисодий ва мудофаа қудратини мустаҳкамлаб, ўзининг қаҳрамонона меҳнати билан уни социализмнинг енгилмас истеҳкомига айлантирди, Ватанимизнинг таъсири бутун дунёда ўсиб бормоқда.

Бу йил совет халқи учун алоҳида йилдир. Улуғ Октябрнинг эллик йиллик юбилейи йилидир. Ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС Марказий Комитети пленумида қайд қилиб уқтириб ўтдики, биз Ленин идеяларига амал қилиб, йўлимиздаги ҳар қандай қийинчилик ва тўсиқларни енгиб ўта оламиз. Партиямиз курашларда чиниққан. Улуғ революция йиллигини ҳам биз ленинча кутиб олишимиз, яъни бутун диққат-эътиборни олдимизда турган вазифаларга қаратишимиз лозим. Бундан буён ҳам биз СССРнинг иқтисодий қудратини ошираверамиз ва мудофаа қудратини мустаҳкамлайверамиз. Совет кишиларининг моддий даражасини ва маданий савиясини кўтараверамиз, ҳозирги замоннинг барча революцион кучлари билан бир бўлиб, империализмга қарши, тинчлик, демократия, миллий мустақиллик ва социализм учун курашни авж олдираверамиз. Бу — бизнинг ўзгармас бош йўлимиздир.

КПСС Марказий Комитети июнь пленумининг иши, унинг қарорлари ленинча бош йўлга садоқат билан, партия ва мамлакатнинг ҳозирги вазиятдаги энг муҳим вазифаларига ленинча ёндошиш билан, тўла якдиллик билан суғорилди. Партия Марказий Комитети пленумининг қарорлари партия ва бутун халқнинг якдиллик билан билдирган иродасини ифодалаб берди. Совет кишилари жонажон партияни астойдил қувватлаб, пленум қарорларини муваффақият билан амалга ошириш, Улуғ Октябрь 50 йиллигини муносиб нишонлаш учун бутун кучларини сарфлайдилар.

«ПРАВДА»нинг 23 июндаги бош мақоласи.

ЯРИМ ЙИЛЛИК ПЛАН ТАЙЁР

«Учқун» тўқимачилик-галантерея фирмасининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ҳамда хизматчилари ярим йиллик ишлаб чиқариш планини муддатидан илгари адо этганликлари ҳақида ғалаба рапортини бердилар. «Учқун» фирмаси коллективи совет ҳукуматининг ярим асрлик юбилейини ишлаб чиқаришнинг барча соҳасида янгидан-янги муваффақиятларга эришиш билан кутиб олмоқда.

Планлаштиришнинг янги системаси асосида меҳнат қилаётган коллектив аъзоларининг моддий манфаатдорлиги кун сайин ортиб бормоқда. Улар меҳнат унумдорлигини оширишга, маҳсулот таннархини камайтириш ҳамда сифатини оширишга эришмоқдалар.

Ўзаро социалистик мусобақани ҳар томонлама қизитиб юборган коллектив юбилей йили олти ойлик ишлаб чиқариш планини муддатидан илгари — 20 июнда бажарди. Қолган ўн кун мобайнида 465 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш мўлжалланмоқда. Олдинги йилларнинг шу давридагига нисбатан ишлаб чиқариш ҳажми қарийб йигирма икки ярим процент ортди. Меҳнат унумдорлигини ошириш плани эса 107 процент адо этилди.

Давлат ярим йиллик ишлаб чиқариш планини муддатидан илгари бажаришга меҳнатни илмий асосда ташкил қилиш ҳамда ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаш туфайли эришилди.

Ишлаб чиқариш техникаларини такомиллаштириш корхонага катта фойда келтирмоқда. Корхонада юксак иш унум билан ишлайдиган йигирмата ускуна ўрнатилди. Маҳсулот сифатини янада яхшилашга қаратилган ўн тўртта тадбир амалга оширилди. Бўяш цехи реконструкция қилинди ва фотопечать цехи ишга туширилди.

Фирма коллективи юбилей йилининг биринчи кварталида ана шундай катта ютуқларни қўлга киритганлиги туфайли Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлиги ҳамда касаба союзлар республика Комитетининг Кўчма Қизил байроғини олишга муваффақ бўлган эди.

Давлатимизнинг 50 йиллик юбилейи ҳамда В. И. Ленин туғилган куннинг юз йиллиги олдидан бошланган ўзаро социалистик мусобақа шартлари коллективимиз ўртасида муваффақиятли бажарилмоқда. Биз тўла ишонч билан шуни айта оламизки, байроқдор коллективимиз беш йилликнинг иккинчи йили ишлаб чиқариш давлат планини Октябрь революциясининг ярим асрлик юбилейи нишонланадиган кунгача бажаради.

И. ШОДИБЕКОВ,
«Учқун» фирмасининг директори.

А. МАЪДИЕВ,
партия ташкилотининг секретари.

М. ИГНАТЬЕВА,
фабрика касаба союз комитетининг раиси.

ҚИЗИҚАРЛИ КОНФЕРЕНЦИЯ

Тошкент политехника институти кимё-технология факультети биносида Д. И. Менделеев номли Бутуниттифоқ кимё жамияти Ўзбекистон бўлимининг ҳисобот-сайлов конференцияси бўлиб ўтди.

Конференцияда республика Фанлар академияси илмий тадқиқот институтлари, кўпгина саноат корхоналари ва олий ўқув юртларидан делегатлар қатнашди. Жамиятнинг Ўзбекистон бўлими правлениеси раиси, академик К. С. Аҳмедов ҳисобот доклади қилди.

Кимё ходимларининг бу йиғилишида Д. И. Менделеев номли Бутуниттифоқ кимё жамиятининг навбатдаги съездига делегатлар сайланди.

Республикамиз кимё олимлари бу юбилей йилида бир қатор муҳим темалар устида илмий тадқиқот ишларини олиб борадилар. Жамият йиғилиши ана шу масалани ҳам батафсил муҳокама қилди.

Эртага—совет ёшлари куни

АВЛОДИМИЗ ҚИЁФАСИ

СОВЕТ ЁШЛАРИНИНГ ТУРМУШ РЕЖАЛАРИ

Статистика маълумотларига кўра Совет мамлакати аҳолисининг ярмини йигирма олти ёшгача бўлган ёшлар ташкил этади.

Хўш, XX асрнинг олтмишинчи йилларидаги совет ёшлари қандай кишилар? Совет ҳокимиятининг 50 йили мобайнида ёш авлоднинг маънавий қиёфаси қандай ўзгарди? Йигит ва қизларимизнинг орзу ва турмуш режалари қанақа? Улар қандай бойлик ва идеалларни қадрлайдилар? Ҳозирги замон ёшларининг ишлари, дидлари ва қизиқишларини баҳолаганда ана шундай кўпгина саволлар туғилади.

Маълумки, ёшлар ҳақидаги энг ишончли маълумотларни бевосита уларнинг ўзига мурожаат қилиб олиш мумкин. Ленинград социологлари 1963-64 йилларда анкеталар ёрдами билан 2035 ёшнинг идеали ва турмуш режасини ўрганиб чиқдилар. 1966 йилда шунга ўхшаш метод билан такрорий ўрганиш ўтказилди. Бу сафар 2204 киши анкета тўлғазди. Бундан ташқари кейинги беш йил ичида Ленинградда ёшлар масаласига доир 112 мунозара, йигит ва қизлар билан кўп сонли интервьюлар ўтказилди. Бу эса биз социологларга ёш авлод ҳақида анчагина нарсаларни билиб гапириш имкониятини беради.

Аммо, текширишлар натижасида олинган маълумотларни таҳлил қилишдан олдин газетхонларни анкеталарга жавоб ёзган ёшларнинг социал-демократик характеристикаси билан таништириб ўтмоқ керак.

1963-64 йилларда жавоб ёзишда қатнашганларнинг ўртача ёши 20,8 да, 1966 йилда қатнашганларнинг ўртача ёши 22,4 дадир. Қолган маълумотлар қуйидагича: биринчи марта жавоб ёзганларнинг 49 проценти, иккинчи марта жавоб ёзганларнинг 44,4 проценти эркаклар, қолганлари яъни 51,—55,6 проценти эса қиз-жувонлардир. Булардан КПСС аъзолари ва кандидатлари — 5,6 ва 6,8 процентни, комсомоллар 63,7 ва 62,6 процентни, союзсиз ёшлар 30,7 ва 30,6 процентни, бўйдоқлар (эрга тегмаганлар)—72,7 ва 62.4 процентни, уйланганлар (эрга текканлар)—18 ва 29,6 процентни, ажралганар—2,7 ва 3,5 процентни ташкил этади, 6.6 ва 4.5 процент ёш оилавий аҳволи ҳақида маълумот ёзмаган.

Иккинчи марта жавоб ёзганлар ёш жиҳатидан ҳам, оилавий жиҳатидан ҳам анча етилганроқ ёшлар бўлгани аниқ кўриниб турибди. Биринчи марта жавоб ёзганларнинг 64,8 проценти, иккинчисида 56,6 проценти ишчи ёшлардир. Шаҳримиз ёшларининг тахминан тўртдан уч қисми ишчи ёшлар бўлганлигидан биз шу категорияга мурожаат қилдик. Анкеталардаги саволларга студентлар, инженер-техник ходимлар ва хизматчилар ҳам жавоб ёзишди, албатта.

Киши ёшлигида ўз ҳаётининг бошқа даврларидагига нисбатан ўзини энг кўп даражада кўрсатиш учун интилувчан бўлади. Бу кайфиятнинг бекорчиликка, майда ишларга исроф қилиниши турмушда жиддий амалга ошиши ғоят муҳим нарсадир. Турмушга эндигина қадам қўйган ёш киши учун шахсларнинг ўзаро муносабатлари ва атрофдаги муҳитни, шахс ва жамиятни теран идрок этабилишнинг ўзи ҳам, табиийки, янгилик ҳисобланади. Ёшлар маънавий қадриятлар ҳақидаги масалани ўз олдиларига жуда кескин қилиб қўйдилар. Улар ҳамиша идеал, касб, дўст. ҳамроҳ ва турмуш йўлдоши танлаш олдида турадилар.

Пировардида ёшларнинг турмуш режалари интилишларнинг хилма-хиллиги билан характерланади. Бошқача қилиб айтганда бу режалар унинг турмушда ўзига йўл топишини белгилаб беради.

Хўш, ёш ленинградликларнинг турмуш режалари қанақа?

Мана, 1963—1964 йилларда анкеталарга жавоб ёзган ёшларнинг типик мулоҳазалари:

«Мен олий маълумотли бўлишни ва севилишни истайман» (қурилиш трестиинг сувоқчиси, 19 ёшда, ўрта маълумотли, институтга кириш учун тайёрланмоқда, эрга тегмаган).

«Мактабни олтин медаль билан тамомлаб, университетга кирмоқчиман» (195-мактабнинг 11 синф ўқувчиси, комсомол аъзоси. 18 ёшда).

«Техникумни тамомлаб, ўз касбимнинг мутахассиси бўлишни хоҳлайман» (Карл Маркс номидаги заводнинг слесари, партиясиз, 24 ёшда техникумнинг 3-курсида ўқийди, оилали).

«Олий ўқув юртини аъло тамомламоқчиман ва хозир армияда хизмат қилаётган қаллиғимга эришмоқчиман» (Киров номидаги заводнинг станокчиси, комсомол аъзоси, 22 ёшда, институтнинг 3-курсида ўқийди).

«Қизимни ҳақиқий инсон қилиб тарбиялаб етиштириш орзусидаман» (Володарск номидаги бирлашган тикувчилик корхонасининг тикувчи-мотористкаси, партиясиз, 26 ёшда, 9-синфни тамомлаган).

[Давоми 2-бетда]

Суратда: Чилонзордаги 26-кварталда «Главташкентстрой» бинокорлари олиб бораётган йирик панеллардан барпо этилаётган уй-жой қурилишининг манзараси.

Н. Глауберзон ва Сироткин фотоси.

КЎНГИЛ БЕРДИМ...

ЛАВҲА

Мен бу йигитни анчадан бери кўрмаган эдим. Яқинда автобусга чиқсам, у бир дўсти билан нималардир гаплашиб ўтирарди. Бир зум уни кузатиб турдим. Кўзи менга тушди-ю, ўрнидан қўзғолди. Саломлашиб, кўришдик. Ўша-ўша, ҳеч ўзгармаган. Гапираётганида бироз шошилиши-ю, гапини тугатиб бир табассум қилиши, пешонасига тушган сочнинг эса бир ўйнаб қўйиши... Хуллас, Худайбердининг ўрта мактабдаги ҳамма хислатлари сақланиб қолган. Лекин етти йил аввалги кўринишидан фаркли ўлароқ бироз жиддийлик, гапираётганингизда диққат билан мушоҳада қилиб эшитиш каби яхши, янги хислатлар ҳам унга қўшилибди.

— Қаердасиз Худайберди,— сўрадим мен.

— Заводда, токарман.

— Ишлар яхшими?

— Аъло, дўстим.

— Ўқиш нима бўлди, ахир ишлаесангиб?

— Ўқияпман ҳам.

— Сиртданми?

— Йўқ, кундузи станогим олдида бўламан, кечқурун аудиторияда лекция эшитаман. Ҳозир 3-курсдаман, чет тилини ўрганаяпман.

Машина йўлда давом этарди. Мен Худайберди билан ёнма ён ўтириб кетяпман-у, лекин хаёлим бутун бошқа ёқда! Нимада эди, дейсизми? Ҳа, ўша мактаб йиллари кўз олдимдан бирма-бир ўтарди...

Бир куни бизларни чинни заводига экскурсияга оборишган эди. Бизга оддий тошлардан бежирим чинни буюмлар тайёрлаш йўллари ҳақида гапириб беришди. Худайберди ўшанда корачадан келган, баланд бўйли цех мастерини жуда кўп саволга тутган эди. Экскурсиямиз тугади ҳамки, Худайбердининг заводдан чиққиси келмасди. Шунда мактабни битириш арафасида эдик. Ҳаммамиз касб танлаш, қаерга ўқишга, ишга бориш ҳақида қизғин баҳслашардик. Худайберди экскурсияга борган кунимизнинг эртасига синфга кириб:

— Мен ишчи бўлиб заводга бораман,— деб қолди ўртоқларига қараб.

— Қайси заводга, Худайберди?— сўради оқ юзли Муаззам исмли қиз.

— Аҳамияти йўқ, қайсинисига бўлса бораверамав. Кеча станоклар олдида ишлаётганларга жа-а ҳавасим келди-да.

— Ўқимайсанми, унда?— луқма ташлади Тоҳир исмли бола.

— Аввал ишлайлик, ўқиш ҳам қочмас, дўстим,— деди у болаларга қараб.

Шунда синф раҳбари Тоҳир ака Соипов синфга кириб қолди-ю, сўз бўлинди. Кейин у ҳам суҳбатимизга қўшилиб, ишлаш, ўқиш — хуллас жамиятга фойда келтириш ҳақида гапирди.

Ўрта мактабни битириш кечаси ҳам бўлиб ўтгач, ҳамма ўз орзуси, тузган режаси бўйича ўқишга, ишга ҳаракат қилабошлади. Худайберди эса заводга ишга кирган экан ўшанда. Кейин уни армия сафига чақиришганини эшитгандим, холос. Мана энди бўлса у армия хизматини тугатиб, заводда —кўнгил берган касбида ишлаётган экан...

Шу хаёллар оғушида белгиланган бекатга ҳам етиб келганимизни билмай қолибман. Иккаламиз яна у ёқ, бу ёқдан гаплашдик. Дўстларимизни, қизиқ-қизиқ воқеаларни эслашдик. Худайберди билан хайрлашдим-у, у ишлаётган заводга бир бориш иштиёқи туғилди менда.

Эртаси куни у ишлайдиган жойга бордим. Мана заводнинг 12-механика цехи. Ҳув, ана менга таниш Худайберди. Станоги ёнида турган бир йигитга нималарнидир уқтирарди у.

— Сиз,—деб сўзида давом этарди у ҳалиги йигитга қараб,— картерга қўйиладиган қопқоқнинг ички қисмини силлиқлашга асосий эътиборни қаратинг. Сиз эса унинг ички қисмини белгиланганидан кўпроқ ўйиб юборибсиз. Ана шунинг учун ҳам маҳсулот сифатини текширадиган аппаратнинг шкаласи минус тўртни кўрсатяпти.

Риҳсибой бир тайёрлаган маҳсулотига, бир Худайбердига қаради-да, кейин станоги томон кетаётган эди, Худайберди уни тўхтатди:

— Бундан руҳингиз тушмасин, асло, шунақа ҳам бўлиб туради ишда, мен ҳам дастлаб келганимда бир-икки шундай воқеа бўлган. Кейин мастернинг маслаҳатига амал қилгач, ҳаммаси кўнгилдагидек бўб кетган.

— Раҳмат, тушундим Худайберди.— деди Риҳсибой, юзига қизиллик югуриб, энди қопқоқни диққат билан тайёрлайман... У шундай деди-да, ишга тутинди.

Мастер Валерий Кан менга изоҳ бера бошлади.

— Ўзи кичкина бўлсаям, жуда пишиқ, жуда абжир, ўз ишини беш қўлдай билади. Яқинда унга Риҳсибойни бириктиб қўйдик. Унга ўз касбини ўргатмоқда.

— Топшириқни ҳам яхши бажарса керак-а?— сўрадик мастердан.

— Ҳа, албатта. Худайберди Собиров бригадамиздаги энг қалби олов ёшлардан. Топшириқниям қотириб бажаради, ҳар куни нормасини 180—190 процентга етказмай қўймайди.

Кейин мастер у ҳақда батафсил гапириб берди.

Худайберди ишлаётган цехда тракторнинг картерига қўйиладиган чўян қопқоқлар ҳамда тракторга тиркаладиган культиваторлар учун тормозлар тайёрланади. Тормоз билан қопқоқ цехга «хом» ҳолда келтирилади. Кейин эса у Худайберди қўлига тушади. Токарь чертёжда кўрсатилгани бўйича детальнинг бир томонини текислайди. Буни у «16—16» маркали токарли станогида бажаради. План бўйича бир ойда 2 мингга яқин ана шундай тормоздан тайёрлаб топшириқни ошириб адо этади. Бундан ташқари у «1 К—62» маркали токарли станогида тракторнинг картерига қўйиладиган қопқоқлар тайёрлашнинг ҳам устасидир. У кунига пландаги 160 ўрнига 250 та ана шундай маҳсулот тайёрлаб топшириқни ошириб адо этяпти. Бригадада ишловчи тўққиз ишчининг ҳар бири ҳам худди Худайберди сингари Октябрь 50 йиллигини муносиб кутиб олиш иштиёқида меҳнат қилишаётир. Токарь Александр Маненко, созловчи Владимир Унгефухт, Галина Дудерова, токарь Риҳсибой Хамдамов... ҳаммаси олов қалбли ёшлар. Уларнинг меҳнатини кўриб, баъзи бировлар айтган «Ёшлик — бебошлик» деган нақл бу меҳнатсеварларга ҳеч ҳам тўғри келмаслигига ишонч ҳосил қиласиз. Чунки, уларнинг ҳаммаси ёш бўлишига қарамай, худди оталари, акалари тенги келадиганлар билан бир сафда меҳнат қилишаётир.

Ҳа, Худайберди ҳам, унинг заводда орттирган дўстлари ҳам бир нарсага —қадрдон дастгоҳларига кўнгил беришди. Шу туфайли улар кам бўлишаётгани йўқ, аксинча, ишчи деган номни покиза сақлаган ҳолда ҳалол меҳнат қилиб, ҳамманинг ҳурмат-олқишини қозонишяпти. Мабодо уларнинг ишини кўрмокчи бўлсангиз Ўзбекистон трактор-йиғув заводига бир келинг-а. Ана ўшанда дастгоҳларга кўнгил қўйган бу азаматларнинг ишини кўриб уларга тасанно айтасиз.

С. ЁҚУБОВ.

В. И. Ленин номли Тошкент давлат университетининг янги ўқув корпуси.

И. ГЛАУБЕРЗОН ва В. СИРОТКИН фотоси.

АВТОМАТ ЛИНИЯ

Тошкент инструментал заводининг термик цехида ажойиб янгилик пайдо бўлди. Бу ерда фреза ва метчиклар ишлаб чиқариш учун мўлжалланган автомат линия корхонада биринчи марта жорий қилинди. Бу асбоблар мамлакатдаги кўпгина саноат корхоналари учун тайёрланади. Янги установка меҳнат унумдорлигини бир ярим-икки баравар ошириш ва ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифатини яхшилаш имконини беради.

Ана шу линия учун асбоб-ускуна шу ернинг ўзида, заводда экспериментал цехнинг ходимлари томонидан тайёрланди. Шу ходимларнинг ўзлари установкани монтаж қилдилар ва созладилар. Ҳозир корхона мутахассислари яна бир линияни ишга туширишга тайёрламоқдалар. Бу линияда ўйиб қирқадиган асбоб термик ишловдан ўтади. Заводда асбоблар тайёрлайдиган комплекс автомат линия барпо этиш ҳам кўзда тутилади.

Экспериментал цехнинг новаторлари ва корхона рационализаторлари ишлаб чиқаришни модернизация қилишда кўпгина ижодий ташаббус ва ихтирочилик фаолиятини кўрсатмоқдалар. Улар станоклар учун 20 дан кўпроқ автомат ва ярим автомат мосламалар яратдилар, бир қанча қимматли таклифларни жорий қилдилар.

ЮБИЛЕЙ ОБЪЕКТЛАРИ

ҚАЛБИ ОЛОВЛАР

Студентлар шаҳарчасида жадал суръатлар билан бунёд этилаётган бинолар орасида Тошкент Давлат университетининг асосий биноси корпусини ҳам кўришингиз мумкин. Бу бино Улуғ Октябрнинг 50 йиллик тўйигача қўлдан чиқарилади. Бу ердаги қурилишларни айланиб юрган эдик, диққатимизни 23-24 ёшлар чамасидаги баланд бўйли, кўк кўз хушбичим ўспирин ўзига тортди. У тўппа-тўғри прораб Трузбеков олдига келдида сўз бошлади.

— Иван Павлович, нима мен кабинада жизғанагим чиқиб ўтиравераманми?!

— Биламан, ҳаммасини биламан, Виктор, ахир айб менда эмаску.

— Бўлмаса, мен айбдорманми?

— Йўқ, Виктор, — деди прораб бир ух тортиб. Қоришма тайёрлайдиган машинанинг шестерняси синибди, ана шунинг учун ҳам бекор туриб қолдинг. Ҳозир механиклар келиб, машинани тузатишмоқда, иш жўнашиб кетади кейин.

Прорабнинг бу гапидан Викторнинг кўнгли бироз таскин топди. Прораб менга юзланиб сўзида давом этди:

— Ана шундай дўстим, қурилишнинг маш-машаси кўп бўлади. Лекин касбимиз шарафли. Биз қурган бинолар шаҳарга ҳусн бағишлаб турчишининг ўзи қувончимизга қувонч қўшади. Гоҳда ғишт, гоҳ пайтларда қоришма етишмай қолади. Унга югуриб, бунга югуриб биноларнинг битганини ҳам сезмай қоласан. Виктор эса прорабнинг гапларини эшитиб ўтирарди. Биз ундан ўз ишлари ҳақида гапириб беришни илтимос қилдик.

Иккита пишиқ ғиштни қалаштириб устига ўтириб олдида, сўнг сўз бошлади у:

Ўрта мактабдалигимда бизни қурилишга экскурсияларга кўп марта олиб боришарди. Шунда мен баҳайбат кранларни бошқараётган кранчиларга ҳавас билан қарардим. Кейинчалик махсус курсни тугатдим. Менга разрядли кранчи деган гувоҳнома беришди. Ана шундан бери ишлаб келяпман. Тошкент қишлоқ хўжалиги институтининг янги биноси, 114-мактаб, олимпиада шаҳарчасидаги котельний, маданият саройларини қуришда қатнашганим билан фахрланаман.

Шу пайт қурилиш механиги келиб қолди. У биз билан хайрлашиб крани томон кетди.

Қурилишни айланар эканснз, худди Виктор сингари ўт юракли ёшларнинг жасорати, фидокорона меҳнати самарасини кўриб қувонасиз. Улар бирнеча бинолар қуришди, яна кўплаб уй-жойлар бунёд этишади. Шу кунларда эса университет биноси қурилишини жадал суръатлар билан олиб боришяпти. Қурилишнинг сўнгги юқориги қийин участкасидаги бетон устунларга белларидан тасма боғлаб ғишт тераётган Султон Убайдуллаев, Нормирза Хусановларнинг маҳоратига қойил қоласиз. Коммунист Ю. Халилов, И. Холбоев каби бинокорлар ҳам кунлик нормаларини 110-120 процент қилиб бажараётир.

Участка бошлиғи Хамичевский суҳбат охирида қуйидагиларни айтди.

— Биз ўз кучимиз билан бунчалик тез суръатда бинони қуролмас эдик. Зилзиладан зарар кўрган шаҳримиз қаддини тезда тиклашга ҳамма қардош республикалар бинокорлари ёрдам қўлларини чўздилар. Қурилишимизда меҳнат қилаётган латвиялик прораб А. Воротсевус, Кузнецк шаҳридан келган Р. Гайнатуллин, Миллер бошчилик қилаётган пардозловчиларнинг ишлари таҳсинга лойиқдир.

Булардан ташқари қурилишимизда Куйбишев шаҳридан келган қурувчилар ҳам жонбозлик кўрсатишди. Биз бу қурувчилардан беҳад хурсандмиз.

Мана қаршимизда ТошДУнинг «Е» шаклидаги биносининг «А» қисми тўлиқ сувоқдан чиққан. Ҳозир эса бинонинг «Б» қисми сувоқ қилинмоқда. Бугун эрта «В» ҳамда «Г» қисмлари ҳам сувоққа тайёрланмоқда. 6-трестга қарашли 7-қурилиш бошқармаси қурувчиларининг мақсадлари битта — бинони Ватанимизнинг 50 йиллик юбилей тўйигача битказишдир.

Ана шунинг учун ҳам қалби олов қурувчилар меҳнат камарини белга маҳкам боғлаган ҳолда фидокорона меҳнат қилишаётир.

Т. ОБИДОВ,
А. ДЕҲҚОНОВ.

Пойтахтдаги марказий универмагнинг орқа томонида тўрт қаватли 84 квартирали янги турар жой бинолари қурилмоқда. Орадан кўп вақт ўтмай бу янги уйларга ҳамшаҳарларимиз кўчиб киришади.

Суратда: янги уйга пардоз берилмоқда.

С. Мусаев фотоси.

ДОИРАЧИЛАР АНСАМБЛИ

Ленин номидаги пионерлар саройида ташкил этилган доирачилар ансамбли ёш тошкентликлар орасида катта шуҳрат қозонмоқда.

Шу вақтга қадар ёш доирачилар ансамбли Москвада, Киевда, Ленинскда, Ереванда, шунингдек Бутуниттифоқ пионерлар лагери «Артек»да бўлган фестивалларда концертлар кўрсатиб, яхши баҳолар олди.

Шу кеча-кундузда ансамбль янги программа асосида репертуар тайёрлаяпти. Ансамбль ўзининг янги репертуари билан Москвада ҳаваскорлар фестивалида қатнашади.

СУРИЯ ГИДРОЛОГЛАРИНИНГ БУЮРТМАСИ БИЛАН

Тошкентдаги Гидрометеорология асбоблари экспериментал заводи Сурия Араб Республикаси гидрологларининг буюртмасини муддатидан олдин бажарди. Завод электростанциялар, тўғонлар ва сув омборларидан фойдаланган ҳамда уларни қурган вақтда тадқиқот ишларини ўтказиш учун мўлжалланган асбобларнинг бир туркумини дўст давлатга жўнатди.

Бу корхона ишлаб чиқараётган маҳсулот жаҳондаги 25 мамлакатга маълум. Тошкент заводининг маркаси бўлган асбобларни Куба метеорология станцияларида учратиш мумкин, Ҳиндистон гидрологлари ва Польша океанографлари бу асбоблардан фойдаланмоқдалар. Сўнгги йилларда ўзбек асбобсозлари ишлаб чиқараётган маҳсулотни сотиб олувчи чет мамлакатларнинг сони ўн баравар кўпайди. (ЎЗТАГ).

Йигитнинг хатоси

Нима ҳам бўлди-ю, ўрта мактабни битиришга бир йил қолганда ўқигиси келмай қолди Ҳакимнинг. Беш-олти кун дарсга бормай қўйгач, уйига ўқитувчиси Шуҳрат Иброҳимов ва бир неча синфдоши кириб келишди. Уларнинг қорасини узоқдан кўрган Ҳаким бекиниб олди. Ўқитувчиси ва синфдошлари унинг онаси Можер опадан нима учун ўғли дарсга бормай қўйганини суриштиришди, уларнинг оилавий аҳволи билан қизиқишди.

— Балки Ҳакимнинг ўқиши учун уйда имконият йўқдир?— сўради Шуҳрат ака Можер опадан.

— Йўқ, айланай, ҳамма шароит бор,— деди опа Шуҳрат акага қараб.

— Бўлмаса нега дарсга бормаяпти?

— Ҳайронман нега бормаётганига. Менга қолса институтда ҳам ўқитмоқчийдим.

— Ҳаким билан яхшилаб гаплашинг, кейин ўқимай қолган эканман, деб армон қилиб юрмасин.

— Хўп, айланай. Сизлар ҳам унга у бу деб қўйинг...

Ҳакимга на ота-онасининг, на ўқитувчиларининг, на синфдошларининг насиҳати таъсир қилди. Ўқишни ташлаб, уч ойлик шофёрлар тайёрлаш курсига кирди. Курсни битирганидан сўнг уч йилгача, яъни хизматга чақирилгинча ўзи туғилган Пржевальск шаҳрида шофёр бўлиб ишлади.

1962 йили армия хизматидан қайтгач Фрунзе уйсозлик комбинатига. А. Фёдоров бошлиқ бригадага монтажчи бўлиб ишга кирди. У бу касбни армиядалик вақтида ўрганган эди. Чаққон, ишбилармон йигит тез орада ўзи ишлаётган коллектив эътиборини қозонди. Йиғилишларда Ҳаким Юсуповнинг номи тез-тез тилга олинадиган бўлиб қолди. Лекин у ўзининг собиқ синфдошларини, ўқигин, деб неча марта насиҳат қилган кишиларни кўрганида юраги эзиларди. Бир вақт ўзи билан бир партада ўтирган болалардан бири бугун медицина, бири политехника институтини битирган, яна бири қишлоқ хўжалик, бошқаси эса ирригация техникумида ўқияпти.

Анча тараддуддан сўнг Ҳаким Фрунзе автомобиль йўл техникумининг кечки бўлимига кириб ўқишга жазм қилди. 1966 йили, яъни у учинчи курсга ўтганда машъум Тошкент зилзиласини эшитди. Ҳаким ўқишидан академик отпуска олиб, Тошкентга етиб келди. Ҳозир у илғор монтажчилар бригадасининг бошлиғи. У бошчилик қилаётган бригада ойлик планини доимо ошириб бажаради. Қирғизистонлик қурувчилар шу кунгача ҳар бири 48 квартирали олтита турар-жой биносини тошкентликларга туҳфа қилдилар. Бунда Юсупов бошлиқ монтажчилар бригадасининг ва шахсан Ҳакимнинг ҳам ҳиссаси катта.

Мана, қирғизистонлик бинокорлар ўзларининг Тошкентдаги бунёдкорлик ишларини туғаллай деб қолдилар. Ҳаким Юсупов Фрунзега қайтиб борганидан сўнг ўз ўқишини давом эттиради. Унинг техникумни тугатгач сиртдан политехника институтида ўқиш нияти ҳам йўқ эмас. Ҳаким бундан ўн бир йил аввал ёшлиги туфайли ўқишини ташлаб, катта хато қилган эди. Ҳозир ана шу хатони тузатадиган вақт келди.

С. САИДҲОСИЛОВ.

1956 ЙИЛ

5 ДЕКАБРЬ. СССР Олий Совети Президиуми Узбекистон Совет Социалистик республикасини Ленин ордени билан мукофотлаш ҳақида Фармон қабул қилди. Республика колхозчилари, МТС, совхозларнинг ишчилари, мутахассислар, қишлоқ хўжалик мутахассислари ва олимлар, партия, совет ва қишлоқ хўжалиги ходимларини совет пахтачилигини ривожлантириш, пахтанинг янги серҳосил навларини етиштириш, ирригация иншоотларини қуришда катта куч-ғайрат сарфлаганликлари, колхоз ва совхозларда фан ютуқлари ва илғор тажрибаларни жорий этганликлари ва ниҳоят, пахтадан муттасил юқори ҳосил етиштириш учун шароит яратганликлари ҳамда пахта тайёрлаш йиллик давлат планларини муваффақиятли бажарганлиги учун сазовор бўлишди.

6 ДЕКАБРЬ. Ўзбекистон ССР тўртинчи чақириқ Олий Советининг III сессияси бўлиб ўтди.

6 ДЕКАБРЬ. «Пахтакор» стадионида Ўзбекистон меҳнаткашлари вакилларининг республиканинг пахта тайёрлаш давлат планини муддатидан илгари ошириб бажарганлиги ва Ленин ордени билан мукофотланганлигига бағишлаб кўп минг кишилик митингги бўлиб ўтди.

11 ДЕКАБРЬ. Машҳур назариячи ва Россияда марксизмнинг тарғиботчиси Г. В. Плехановнинг «Тарихда шахснинг роли масаласига оид» ва «Тарихни материалистик тушунишга доир» деган асарлари ўзбек тилида босилиб чиқди. Бу нашрлар автор туғилган кунининг 100 йиллигига бағишланган.

ДЕКАБРЬ. Бутуниттифоқ Қишлоқ хўжалиги выставкаси бош комитетининг қарори билан Ўзбекистон биринчи даражали диплом билан мукофотланди ва 1957 йил учун выставка қатнашчиси қилиб тасдиқланди.

* * *

Республиканинг колхоз ва совхозлари давлатга 2 миллион 838 минг тонна пахта ҳосили сотдилар.

* * *

Москвада география адабиёт давлат нашриётида «Ўзбекистон ССР» китоби босмадан чиқарилди.

Тошкентда 1-темир-бетон буюмлари заводи қурилди.

АВЛОДИМИЗ ҚИЁФАСИ

(Боши 1-бетда)

«Айрим квартира олиш ниятидаман» (101-қурилиш трестининг монтажчиси, партиясиз, 27 ёшда, 7-синфни тамомлаган, ўқимайди, оилали).

«Бахтиёр бўлиш учун сизга ҳаммадан аввал нима керак?» деган саволга ёзилган жавоблар ёшларнинг турмуш режалари характерини ойнскса тўла кўрсатиб беради.

«Қизиқтирадиган севикли иш эгаси бўлиш» деб ёзилган жавоб 76,6 процентни, «Севиш ва севилиш» деган жавоб 71,4 процентни, «атрофдаги кишилар ҳурматига сазовор бўлиш» деган жавоб 48,8 процентни ташкил этди.

Бу жавобларда бахтни тушуниш хусусиятлари ўз ифодасини топган. Ёшлар бахт деб ижодий меҳнатни, бир мақсад йўлида интилишни, кишиларга фойда етказишни, муҳаббат ва ниҳоят турмушнинг табиий қувончларига интилишни тушунадилар. Мана «Сиз яқин келажак учун қандай режалар тузяпсиз?» деган саволга берилган жавоблар:

Бу саволга «олий маълумотли бўлиш» деган жавоб—61.5 процентни, «Қизиқтирадиган севикли ишга кириш» деган жавоб—60.6 процентни, «Бошқа мамлакатларни бориб кўриш» деган жавоб—57.5 процентни, «Яхши моддий фаровонликка эришиш» деган жавоб—54.9 процентни, «Яхши турар жой шароити юзага келтириш» деган жавоб —54.6 процентни, «Ўз иш малакамни ошириш» деган жавоб — 43,7 процентни, «Содиқ дўстлар топиш» деган жавоб —43,2 процентни, «Болаларни ҳақиқий инсон қилиб тарбиялаш» деган жавоб — 41,8 процентни, «Севикли кишини учратиш» деган жавоб —41,5 процентни, уйланиш (эрга тегиш)» деган жавоб— 32 процентни, «Автомашина сотиб олиш» деган жавоб —31,4 процентни, «Ўрта маълумот олиш» деган жавоб —32 процентни, «Янги қурилишларнинг бирига жўнаб кетиш» деган жавоб—18.4 процентни, бошқа режалар —6,7 процентни ташкил этади.

Кейинги йилларда мамлакатимизда ўтказилган кўп сонли социология текширишлари Совет ёшларининг дунёқарашида жамоатчилик ишларига майиллик, билим олиш, ижодий меҳнат қилиш, муҳаббат, оила, атрофдаги кишиларни ҳурмат қилиш, дунёни тушуниш каби орзулар муҳим ўрин тутаётганини кўрсатади. Ёшлар моддий фаровонликка интилмоқдалар. Бу орзу ва интилишларнинг амалга ошиши ҳар бир ёш кишининг жамиятда фойдали киши бўлиши, меҳнат қилиши, иш малакасини ошираборишига боғлиқдир.

Ёшларимиз ўз турмуш режаларида билим олишга катта ўрин бермоқдалар. Биз тўплаган маълумотлар «Комсомольская правда» газетасининг жамоат фикри институти томонидан 1961 йилда «Сиз ўз авлодингиз ҳақида нима ўйлаяпсиз?» деган савол юзасидан ўтказган сўровида тўпланган материалларга мувофиқ келади». Сиз мақсадингизга эришиш учун нима қилишингиз керак?» деган саволга 17.446 кишидан 10.576 киши «Ўқишим керак» деб жавоб ёзди.

1897 йилда Россияда 9 ёшдан 49 ёшгача бўлган аҳолининг 71,6 проценти (хотин-қизлар эса 83,4 проценти) саводсиз эди. СССР да эса саводсизлар 1939 йилда 12,6 процентни, 1959 йилда 1,5 процентни ташкил этди, холос. Шуниси ҳам борки, ўша 1959 йилда ўзини саводсиз деб атаган кишиларнинг кўпчилик қисми ўз вақтида ўқиган, аммо ўз маълумотини етарли эмас деб санаган кишилар эди. Баъзилари эса узоқ вақтга чўзилган касаллиги ёки жисмоний камчилиги туфайли ўқиш ва ёзишни ўрганаолмаган кишилардир.

Совет Иттифоқи аслида тўла саводхон мамлакат бўлиб қолди. Эндиликда бу соҳада янги вазифалар турибди. КПСС XXIII съездининг 1966—1970 йилларда халқ хўжалигини ривожлантириш беш йиллик плани юзасидан қабул қилган директиваларида шундай ёзилган: «Халқ маорифини бундан кейин янада ривожлантириш, аҳолининг умумий билим даражасини ва кадрлар тайёрлаш сифатини ошириш кўзда тутилсин. Беш йиллик давомида ёшлар учун умумий ўрта маълумот беришни жорий этиш асосан туғаллансин».

ГФР да чиқаётган «Ёш авлод овози» номли журналнинг бош редактори 1965 йилда мамлакатимизга келиб кетгандан кейин «Москвадаги суҳбатлар ва кузатишлар» деган мақола ёзиб: «Кейинги 10-12 йил ичида Совет Иттифоқида янги революция—маърифат революцияси бўляпти. «Ўқиш» деган сўз ёш авлод учун сеҳрли сўз бўлиб қолган. Мен Москвада ўқишга тайёрланмаётган ёки ўқимаётган ёшларни учратаолмадим» деб кўрсатган эди.

Марксни эсга олайлик. Унинг фикрича, келажак Рафаэли бўлган ҳар бир кишининг тинмай ривожланиши ва ўз истеъдодини яшнатиши учун социал шароит юзага келтириш олий инсонпарварлик ҳисобланади.

1966 йилда контроль сифатида анкеталарга «Турмушда шахсан сиз учун энг асосий нарса нима?» деган савол киритилди.

Ёзилган жавоблар бўйича «Турмушда ўз ўрнимни топмоқчиман» (мақсадга эришиш, турмуш режаларини, идеалларни амалга ошириш) деган жавоб биринчи ўринни, «Муҳаббат, оила, содиқ дўстлар» деган жавоб иккинчи ўринни, «Атрофдаги кишиларни ҳурмат қилиш» деган жавоб учинчи ўринни олди.

Биз пессимизм эмас балки оптимизм, одат бўйича турмуш кечириш эмас, балки кун сайин мақсадга интилиш, эришилган ютуқлар билан хотиржам бўлиб қолиш эмас, балки янгиликни билиш учун интилиш XX асрнинг 60 йилларидаги авлоднинг вакиллари бўлган Совет ёшларининг маънавий қиёфасини белгиловчи асосий белгилардир, деб айтишга тўла ҳақлимиз.

Владимир ЛИСОВСКИЙ,
Ёшларга доир масалаларни социал текшириш жамоат институтининг раҳбари.

(АПН).

Ленинград.

ШАНБА ОҚШОМИДА

КЎК ЧОЙМИ, ҚОРА ЧОЙМИ?

Чой кўп йиллик тропик ўсимлик. У йил бўйи баргини тўкмайди. Агротехника тадбирлари тўғри ва ўз вақтида қўлланилганида чой ўсимлиги 80—100 йил умр кечиради. Чой ўсимлигининг асли ватани Хитойдир. Хитойда қадимги замонларда чой маҳсулотидан дори сифатида фойдаланганлар.

Чой ўсимлиги уруғидан, парвариш қилиш ҳамда тупларини бўлиш йўли билан кўпайтирилади.

Пархиш ёки тупларини бўлиб-бўлиб кўпайтирилган ўсимликлар уруғдан кўпайтирилган ўсимликларга қараганда тезроқ ҳосил бера бошлайди. Бу усул кўпинча чой плантациясида қуриб қолган туплар ўрнини тўлдириш учун қўлланилади.

Чой ўсимлигининг энг қимматли ва киши организмига керакли пархизлик хусусиятларидан бири у ташналикни йўқотади, одам организмининг ишчанлигини бир мунча кўтаради, Хитой солномачиларининг айтишича «юрак уришини енгиллаштиради, киши руҳини кўтаради, чарчашни йўқотади, организм ишини бир мунча енгиллаштиради». Ҳозирги медицинанинг айтишича, чой нерв системасининг хизматини кучайтиради ва уйқуни қочиради.

Чой таркибида киши организми учун зарур бўлган элементлардан қуйидагиларнинг борлиги аниқланган: витаминлардан витамин B_1, B_2, C, P лар ҳамда кофеин, тонин ва бошқалар бор. Бу моддалар чой ўсимлигининг ёшига, ўсиб турган жойига, агротехника тадбирларига ҳамда чойнинг навига қараб ўзгаради.

Ўзбекистонда етиштирилган ҳўл чой баргининг химик анализига қараганда, бу ерда ўстирилган чой барги Грузияда ўстирилган чой баргига нисбатан турли элементларга бирмунча бойроқдир.

Бу соҳада бир мунча илмий ютуқларга эришилди. Шу давргача чой уруғдан кўкартирилганда ҳам, тупини экиб ўстирилганда ҳам уруғ бермаган эди. Уч-тўрт йил давомида чойнинг биологиясини яхши ўрганиш ва унга керакли шароитни туғдириш натижасида чой тупларидан уруғ олинди, бу уруғлар тажриба далаларига экилди.

Чойнинг ўсишига мос жой деб Сижжак қишлоғидаги «Боғучол» сойи ва Оҳангарон районининг тоғлиқ ерлари танланган. Бу ерда чойнинг бир неча навлари ўсиб турибди. Ёз даврида чой ўсимликларини қуёш нуридан сақлаш учун қатор ораларига қуёш нурини тўсадиган тўсқичлар қўйилади, қиш даврида эса чойни шоли поxоли билан ўраб, устини тол навдасидан тўқилган саватлар билан бекитилади.

Аксари чойхўрлар кўк чой бир хил ўсимликдан, қора чой бўлак хил ўсимликдан тайёрланади, деб ўйлайдилар. Лекин бундай ўйлаш нотўғридир. Қора чой ҳам, кўк чой ҳам бир ўсимликдан тайёрланади. Терилган чой барглари фабриканинг қабул пунктига келтирилгандан сўнг, уни тезликда сўлдириш цехига жўнатилади. Бу цехда физик ва химик процесслар олиб борилади. Физик процесс вақтида чой барги ўзидаги намликни йўқотиб, юмшоқ ҳолатга ўтади. Бу баргнинг ўралиши учун осонлик туғдиради. Сифатли чой олиш учун баргдаги қуруқ модданинг миқдори сувга нисбатан 1 : 2 бўлиши керак.

Химик процесс вақтида эса чой баргининг таркибидаги химик моддалар ўзгаради.

Сўлдирилган чой барги алоҳида асбобларда машинанинг бураш роллерига юборилади, бунда барг тўқималарида бўлган шира сувлар барг устига чиқиб, ҳавода ферментланади. Барглар роллердан ўтказилишига қараб ҳар хил бўлади. Қаттиқ буралган чой барги аччиқ (қуюқ) чойга айланади, бўш буралганидан эса суюқ чой олинади. Роллердан чиққан чой барглари ферментация цехига юборилади. Ферментация қора чой олишда асосий ишлардан биридир. Ферментация ишлари тамом бўлгандан сўнг, чой барглари қуритиш цехига жўнатилади. Бу цехда охирги ишлар бажарилади, янги ферментланган чой барглари физик ва химик ўзгаришларни тамомлайди. Ортиқча бўлган сув юқори температурада йўқотилади, учувчи эфир ёғлари ҳавога чиқади. Чой барглари нотўғри қуритилса, тайёр чойнинг сифати бир мунча пасаяди. Шунинг учун қуритиш ишига алоҳида эътибор берилади. Қуритилган чой барглари сортировка цехида сифатига қараб сортларга ажратилади.

Ўрта Осиё республикаларининг халқлари кўк чойни суйиб истеъмол қиладилар. Кўк чойнинг қора чойдан фарқи шундаки, кўк чой сўлдирилмайди ва ферментация қилинмайди. Бунинг орқасида баргда бўлган бутун моддалар сақланиб қолади.

Х. ҚОРАБОЕВ,
биология фанлари кандидати.

Ҳар тўғрида

АБАДИЙ АЗА

Судда гапираётган англиялик адвокат албатта қора кийимда бўлади. Бу анъана нимадан қолган? 1694 йили Англия қироличаси вафот этади. Унинг эри Вильгельм III британиялик ҳамма суд хизматчиларига қироличага мотам тутиб, қора кийишга буйруқ беради. Ўша буйруқ шу кунгача кучини сақлаяпти.

ҲАМИША ЁШ

Бразилиядаги Сан-Пауло шаҳрида аёлларни шу қадар ҳурмат қилишадики, полиция бошлиғи аёл машина ҳайдовчиларнинг правасида уларнинг туғилган йили кўрсатилмасин, деб буйруқ берди. Унинг фикрича, эркаклар аёлларга шундай йўл қўйиб берсинки, аёл киши ўзини неча ёшли ҳис қилгиси келса ихтиёри.

ХАТО

Иоганнесбургда атом физикаси профессори «Космик нурланиш» темасидаги лекциясига фақат аёллargina келганини кўриб ажабланди. Маълум бўлишича, бунинг сабабчиси эълонда ўтказилган хато бўлиб, «космик» сўзи ўрнига «косметика» деб ёзилган экан.

ЎЖАР АРЧ

1922 йили Англиядаги ҳамма соатлар расмий равишда 20 минут олдинга сурилди. Бироқ Артур Арч деган кимса (ҳозир у 90 ёшга борган) менинг 20 минут вақтимни юлиб олишга ҳеч кимнинг ҳақи йўқ, деб туриб олади. У ҳанузгача эски вақтга амал қилади. 44 йил ичида уни мунтазам равишда ишдан кеч қолгани учун 6 бор ишдан ҳайдашди. Учрашувларга ҳам кечикиб қолар эди у. Бироқ шунда ҳам шаҳтидан қайтмасди.

«Молодая гвардия» журналидан).

АМЕРИКАДАГИ МОСКВА

Америкада ҳам Москва шаҳри бор. Америкадаги 30 томлик энциклопедиянинг бирида Америка Москваси ҳақида изоҳ берилади. У АҚШнинг Шимолий-ғарбида, Айдахо штатида жойлашган. Бу ерда озиқ-овқат ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги каби кичик саноат тармоқлари бор. Шаҳарда университет ҳам бор бўлиб, у Москва эмас, Айдахо университети дейилади. Шаҳар арчазор ўрмон ва буғдой ҳамда нўхот етиштириладиган бепоён адирлар билан ўралган.

Америкадаги Москванинг келиб чиқиши ҳақидаги афсона жуда қизиқ. Ўтган асрнинг 50—60-йилларида бу ерларга фақат овчиларгина келадиган бўлишган. Ҳозирги шаҳар яқинида эса, ҳиндлар билан дўст тутинган, улар ишончи ва ҳурматини қозонган рус овчиси яшаган. У бу ерларда Аляскадан келганидан бошқа нарсани ҳеч ким билмасди овчи тўғрисида. Петр Сем (бу қисқартилган фамилия бўлиши керак) дейишарди уни. Петр Сем ҳиндлар билан мўйна сотувчилар орасида воситачи эди.

Шимолий Америкада бўлган бу рус киши шу жойни Москва деб атайди. 1878 йили шаҳар қурилганда ҳам номи шундай бўлиб қолаверади.

XX асрнинг бошларида яшаган америкалик машҳур тарихчи, профессор, АҚШнинг шимолий-ғарбини энг яхши биладиган одамлардан ҳисобланган Ф. А. Хаунтлей бу тарихни жуда тўғри деб билади. Чунки у шу ерларда Петр Сем исмли рус киши яшаганини ўзи кўрган.

Суратда: «Уруш ва тинчлик» кинофильмидан кўриниш. «1812 йил» деб номланган учинчи серияда Пьер Безухов ролини артист Сергей Бондарчук. Наташа Ростова ролини Людмила Савельева ўйнаган.
Фильмни «Мосфильм» киностудияси тайёрламоқда.
ТАСС фотохроникаси.

ҚОЯЛАРДАГИ МУЗЕЙ

Дунёда тош музейлар оз эмас. Скандинавияда, Африка қитъасида, Шарқий Сибирь, Арманистон ва бошқа жойларда қояларга солинган тасвирий санъат намуналарини, жуда қадимги даврдаги санъаткорлар махсулини кўришимиз мумкин. Бу табиий музейлар орасида Озарбайжондаги Кобистон музейи алоҳида ўрин тутади.

Олимларнинг аниқлашича Кобистондаги қояларга ишланган тасвирий санъат асарлари тош асрига мансубдир. Боку шаҳридан бир неча ўн километр узоқликда жойлашган Кобистондаги музей археологларнигина эмас, тарихчилар, тилчилар ва ҳатто музикашуносларни ҳам борган сари кўпроқ қизиқтиряпти... Шу сабабли совет ва чет эл олимлари, илмий ходимлар, тадқиқотчилар, туристлар аждодларимиз санъат асарлари билан танишиш учун Кобистон томон йўл олишади.

Яқинда Озарбайжон ССР Министрлар Совети Кобистон давлат тарихий-бадиий заповедниги ташкил этиш ҳақида қарор чиқарди. Заповедник очиқ музейдан иборат. Бу ерда 700 га яқин табиий экспонат бўлиб, қояларда 4 мингга яқин тасвирий санъат намунасини томоша қилиш мумкин.

Музей тасвирий санъатдангина иборат эмас. Масалан, экспонатлардан бири «Барабан таёқчалари» деб аталади. Унга тош «бармоқлар» билан текканингизда ҳар хил майин куйлар таралади. Уни гигант пианино деса ҳам бўлади. Дарвоқе, «Барабан таёқчалар»нинг овози магнитофон плёнкасига ёзилиб, Москва радиоси орқали эшиттирилди.

Кобистон заповедниги табиий музей саналса ҳам, унинг қошида каттагина павильон ташкил этилади. Бу ерда археологик қазилма бойликлари сақланади. Ундан ташқари қоялар орасида қадимги одамларнинг яшаш жойлари макетлари ҳам қўйилади.

Буларнинг ҳаммасидан кўриниб турибдики, яқин келажакда Боку — Кобистон автобус маршрути туристларнинг энг гавжум маршрутларидан бири бўлиб қолади.

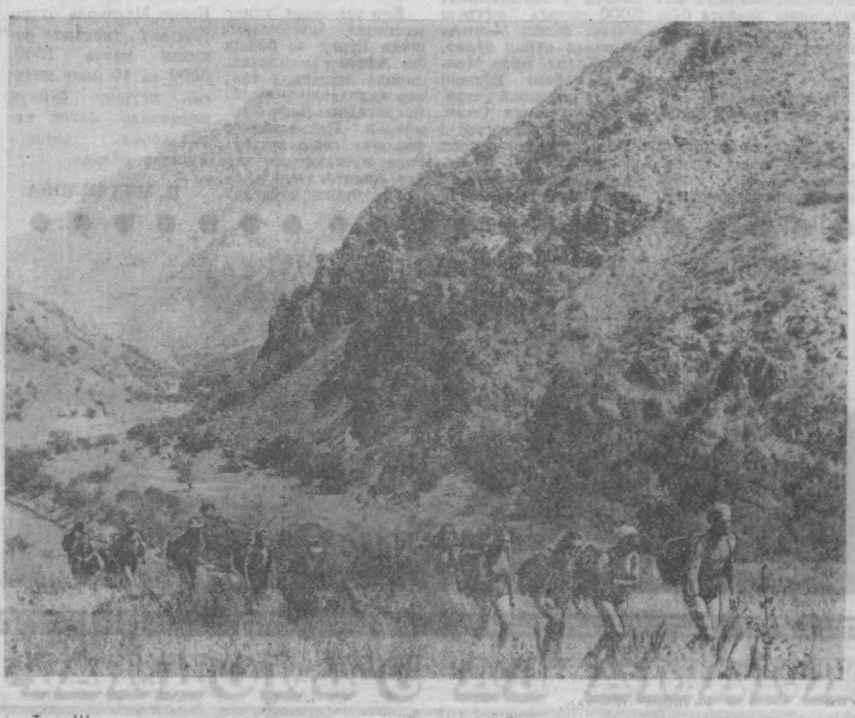

Тянь-Шань тоғ этакларининг ҳушманзара жойлари кўп. Бу ерда табиат фақат дам олиш ва туристик сафарга яратилгандек. У ерга бориш учун Тошкентдан икки соатлик йўл босилса кифоя. Ҳамшаҳарларимиз шанба ва якшанба кунлари коллектив бўлиб тоғ этакларига ҳордиқ чиқаргани борадилар.

Суратда: туристлар Тянь-Шань тоғ этаклари сафарида.

В. Лейзерович фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

ТАСС МУХБИРЛАРИ—ШАНБА ОҚШОМИ УЧУН

РИГА МАЛҲАМИ

Бу ичимликни кўпчилик эшитган бўлса керак. Лекин унинг келиб чиқиш тарихини ҳамма билмаслиги муқаррар. Тўқ жигарранг тусдаги тахир суюқликни дастлаб, бундан икки юз йилдан ортиқроқ олдин ригалик исми аён бўлмаган аптекачи тайёрлаган эди. Айтишларига қараганда, фармацевт тинчини йўқотади. У тайёрлаган ичимлик азбаройи ёққанидан унинг уйига кўплаб шаҳарликлар кела бошлайди.

Тез орада бу «муқаддас» ичимликни кўп ишлаб чиқара бошлайдилар. Унинг донғи кўпгина Европа мамлакатларига ёйилади. Петербург, Лондон, Вена, Париж, Бордо шаҳаоларида ичимлик кумуш ва олтин медаллар, фахрий призлар олишга муяссар бўлади.

Ичимликнинг машҳур бўлиб кетишига сабаб таркибида хилма-хил нарсаларнинг борлигидир. Шакар, генциан, валериан, имбир илдизлари, ялпиз, липа гули, ҳар хил дарахт пўстлоклари ва турли-туман ўтўланлар ичимликка ажойиб таъм берган.

— Лекин буларни билишнинг ўзигина ичимлик тайёрлашга кифоя қилмайди, — дейди Ригадаги ликер-арақ заводининг цех бошлиғи Марьяна Подрачниек, — бунинг учун ўт-ўланлар, илдизлар, пўстлоқларнинг меъёрини билиш керак. Бу нарса эса мутахассисларимизнинг сирри. Ичимликни тайёрлаш жараёни жуда оддий. Майдаланган ўтўланлар устига спиртли суюқлик қуйилиб, бир ой сақланади. Сўнгра тажрибали купажистлар О. Тарашкевич ва В. Грундис Перу малҳами ёғини, коньяк, малина шираси ва колер — куйдирилган шакар солишади. Шундан кейин фильтрдан ўтказиб, шишаларга қуйишади. Шишалар керамикадан ишланган бўлиши керак. Негаки, ичимлик ёруғликни ёқтирмайди.

Аввалгидек маҳсулотимизни яхши кўришади. Кўпгина мамлакатлар иштиёқ билан харид қиладилар. Худди аввалгидек, у биринчиликни олиб келяпти.

— Уни қандай ичишни тавсия қиласиз?

— Уни бир стакан кофе ёки чойга бир қошиқ қуйиб ичган киши тоза роҳат қилади. Шундайлигича ўзини ичса ҳам бўлаверади. Лекин бир қошиқдан ортиқ эмас. Бу ичимлик кўп жиҳатдан фойдалидир. У ошқозон яраларини даволашда катта аҳамиятга эга.

А. ШАПОВАЛОВ.

Рига.

ГАЗЕТА КОЛЛЕКЦИОНЕРИ

Пенсиядаги журналист А. С. Ханчин олтмиш етти тилда босилган саккиз мингдан ортиқ газета тўплаган. Унинг коллекцияси ҳозирги кунда ҳам янги-янги экспонатлар билан бойиб боряпти.

Коллекциянинг махсус бўлими «Правда»га бағишланган. Унда «За правду», «Путь правде», «Трудовая правда» ва бошқа хил номланган турли газеталарнинг сонларини кўриш мумкин. Коллекционернинг тўпламида Ленин «Искра»сининг асл нусхаси ҳам бор.

А. С. Ханчин бундан юз йил олдин нашр этилган газеталарни ҳам тўплай олган. 1853 йилда чиққан «Самарские ведомости», Петербургда 1842 йилда нашр қилинган «Литературная газета» ҳам бор унда.

Ҳозирги кунда коллекционер Улуғ Ватан уруши йилларида, фронтда, партизан отрядларида ва фронт орқасида чиққан газеталарни тўплаяпти.

Тарихчилар, журналистлар, ёзувчилар ва ёш ўлкашунослар А. С. Ханчиннинг коллекциясидан кенг фойдаланишмоқда.

А. САШИН.

Куйбишев.

ПОДШО ОВҚАТИНИНГ ҲИСОБИ

Лиепая ўлкашунослик музейининг архивида топилган материаллар Латвия тарихчиларини қизиқтириб қолди. Унда 1697 йили Либаво меҳмонхонаси бекаси Гоцер хонимнинг Пётр I ва унинг одамларига хизмат қилингани учун ҳақ тўлаш ҳақидаги ҳисоб қоғозлари бор эди.

Меҳмонхона бекаси биринчи куни меҳмонлар овқатга тўртта каплун, етмишта тухум, бир ярим доира колбаса, уч фунт хрен, бир коса тузланган карам, олтмиш фунт нон, икки шиша арақ (тахминан икки ярим литрга тўғри келади) ва бир ярим бочка пиво олганларини, кечқурунги овқатга эса юқоридагилар устига ярмта чўчқа гўшти пиширилганини ёзади.

Фрау Гоцер уларни бир ҳафта меҳмон қилиб, сарфларнинг ҳаммасини жуда синчковлик билан ҳисоблаб боради. У ҳатто рус подшосига кетган 7,5 чақалик тузни ҳисоблашни ҳам унутмайди.

Улуғ Пётр Либавога ўттиз беш киши билан борган бўлиб, улар орасида Меньшиков ҳам бор эди.

Лиепая Совет Латвиясининг йирик саноат шаҳарларидан бири ҳисобланади. Бу ерда икки юз етмиш йил муқаддам буюк Пётрнинг бўлгани ҳақидаги хотира тахтаси шу пайтгача сақланади.

В. КИШЕНКОВ.

Лиепая.

ЛИРИКА
РАЙҲОН

Салқин гулзор ичра ўсарди райҳон,
Ел билан сирлашиб беқайғу, қувноқ.
Унга боқий умр этмоқ-чун эҳсон
Уйга кўчиришди даладан. Бироқ—
Дераза олдида сукутга ботиб
Ташқарига хомуш тикилади гул:
Ҳузурбахш боғчада ҳарён шох отиб
Ранго-ранг ғунчалар барқ урар хил-хил
Ортда қолиб кетур сафоли чоғлар.
Меҳмондўст куз ўтиб, совийди ҳаво.
Бошларга соябон эрка япроқлар
Энди оёқ ости-тупроққа раво.
Осмон ҳўмраяди, ана бадқовоқ—
Тошбағир булутлар пуркайди жала.
Намхуш ҳазон ичра мудрайди ҳар ёқ,
Ёқимсиз кўринар у жим-жит дала.
Гул мўмдай сарғайиб иссиқ хонада
Талпинар аёзли кенгликка, тишга.
Тутқунда ётгандан овлоқ-панада.
Жон таслим қилсам, дер қаҳратон
қишга.

Интизорлик билан ўтади, ой, кун
Яланғоч водийда бошланар баҳор.
Навниҳол чечаклар бўй чўзар гулгун.
Митти қоматларда тиниқлик виқор...
Сопол тувакчани синдириб, уни
Фусункор далага қайта экишар.
Еш гуллар кўзида севинч учқуни.
Қуюқ таъзим қилиб қаддин эгишар.
Аммо, гул лоқайд, жим. Еллар мисли
ўқ —
Юмшоқ танасига ботгандай... Шу дам
Орада тенгқурлар кўринмасди-йўқ,
Демак, қизиғи йўқ навбаҳорнинг ҳам.

РЎЗИМАТ ОТАЕВ.

РАССОМ ТАБАССУМИ

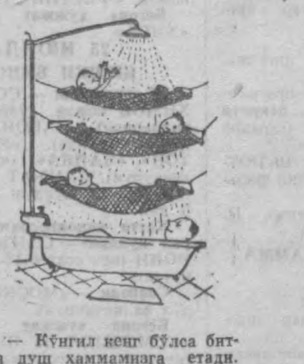

— Кўнгил кенг бўлса битта душ ҳаммамизга етади.

Текинхўр «деҳқонлар»:
— Мен Олой бозорига олиб бораман, сен-чи?

— Оббо! Оро йўлда қолдим-ку!

— Чироқни синдирганингиз нимаси, биродар?
— Электр энергиясини тежаяпман.

А. Холиқов расмлари.

КАБАРГА КАШАЛОТНИНГ РАҚИБИ

Кашалот (наҳанг) билан кабарганинг бир-бирига нима алоқаси бор? Ҳечқандай алоқаси йўқ. Лекин шунга қарамай, эллик тонналик кашалот ва Шарқда яшайдиган кичкина, гўзал кийик бир хил маҳсулот беради. Кашалотнинг спермацети ва кийикнинг мушк бези сифат жиҳатидан бир хил. Уларнинг ҳар иккалови ҳам олий сифатли атирлар, упалар ва ҳар хил кремлар тайёрлашда саноатда кенг қўлланилади.

Кабарганинг жуда қийинлик билан топилиши маҳсули у қадар қиммат бўлмаганиучун овчилар бу иш билан кўп ҳам шуғулланишмас эди. Бироқ ҳозир мушк бези — «Струйка» яъни кабарганинг маҳсулига бўлган талаб кун сайин ортяпти. У энг муҳим экспорт маҳсули ҳисобланади. Шу сабабли кабаргани овлаш ишига кўпроқ аҳамият берила бошланди.

Дунё бозорида олтиндан бир неча бор қимматроқ баҳоланадиган бундай хом ашёнинг биринчи партиясини тувалик овчилар давлатга топширишди.

В. ЧЕРНЯЕВ.

Кизил.

БАРИ БИР УЧИШМАДИ

Товуқ ёки жўжани учишга ўргатиш бефойдалиги ҳаммага аён. Лекин Воронеж областидаги «Богуъар» совхози ишчиси К. Я. Плохихнинг молхонасида жойлашган мусичалар худди мана шунга уриниб кўришди. Нима бўлди-ю, курк товуқ икки тухумини мусича уясига туғиб кетди. Уй эгалари эса товуқни қувиб юбориб, тухумни босиб ўтиришади. Уч ҳафтадан сўнг жўжалар пайдо бўлади. Жўжалар учишни истамасдан бошқа опа-сингилларига қўшилиб, ерда юра бошлаганда қушларнинг таажжубига чегара бўлмади.

В. ПУЛЬВЕР.

Воронеж.

Интермедия

Алимент

(Лола билан Хаёла кўчада учрашиб қолади. Лола содда, бежирим кийинган. Хаёла эса бутунлай янгича модада, кўйлаги тор ва калта, сочини хурпайтириб олган, қўлида сумка. Ҳол-аҳвол сўрашиб бўлишгач)

Лола — Ўртоқжоней, ойдаккина эринг билан ажрашибсан, деб эшитдим. Яхши иш бўлмабди.

Хаёла — Ҳамма айб ўзида, қачон қарасанг мендан нуқсон излайди. Ўзинг ўйлагин, ахир, ҳамма нарса автоматлашиб келаётган бир пайтда, қайси эр хотинини овқат қилишни билмайсан, деб уришади. Тағин у кишини ойиларини ҳурмат қилишим керак эмиш. Кимга зарур кепти!

Қўлингда гулдек ҳунаринг бор, ишласанг бўларди, кўнглинг ёзиларди, дегани ортиқча. Боғчада болаларнинг «ғинг-ғинг»ини эшитиш гулдек ҳунар эмиш.

Лола — Шунинг учун ажрашдингми?

Хаёла (қошларини чимириб)— Йўқ, фақат шунинг учун эмас. Уёқ-буёққа борайлик десам, кўйлакларинг жуда ҳам тор, ошнаоғайниларимдан уяламан деганини айтмайсанми! Узун кўйлакни ойисига кийдирсин.

Яна у киши мени, кино-театрга ҳаддан ташқари кўп борасан деб, уришадилар. Хўш, маданий ҳордиқ чиқаришнинг нимаси ёмон?

Лола — Агар шулар учун ажрашган бўлсанглар жуда яхши иш қилибсизлар. Фақатгина ўғлингга қийин бўлади-да!

Хаёла — Нега қийин бўлар экан? Отасидан келаётган алимент пули билан бемалол яшаса бўлади.

Лола — Лекин фарзандга ота меҳрини пул билан топа оларmикансан? Ҳаммадан ҳам унга оғир бўлибди. Қизиқ!.. Ҳам кўз қорачиғидай азиз фарзандидан айрилсин, ҳам оиласи бузилсин, унинг устига яна айбдор хотинига пул ҳам тўласин!..

Хаёла — Нималар деб валдираяпсан ўзинг!

Лола — (кескин қилиб) Бўлмаса яна бир маротаба турмуш қур, алиментинг «двойной» бўлади. Хайр! (кетади).

Шуҳрат УМАРОВ.

ОМАДСИЗ ОДАМ

Виргиния штатидаги студент Жон Смут Америкадаги энг омадсиз одамлардан биридир. Бу камтарин йигитнинг ёши 21 да бўлиб, ҳали ёш бўлишига қарамай у икки оёғи ва икки қўлини синдириб улгурди. Зинадан йиқилиб тушиб умуртқаси синди. Томдан тушган черепица уни яна ётқизиб қўяди. Уни гангстерлар ўғирлашади, безорилар калтаклаб кетишади. Сабабсиз-бошқасиз рашкчи эр деразадан ташлаб юборади. Булардан ташқари шу сўнгги йил мобайнида полиция ундан транспорт қоидаларини бузгани учун 40 марта жарима тўлатади.

Спорт

Жаҳон спортчилари ҳақида ҳикоялар

МУВАФФАҚИЯТ МАШАҚҚАТСИЗ БЎЛМАЙДИ

Кипчого Кейно, Абебе Бикила, Нафтали Тему, Жон Овити, Муҳаммад Гамуди каби Африка моҳир чопқирларининг номи енгил атлетика ҳаваскорларига маълум. Мехикодаги олимпиада мусобақалари яқинлашган сари улар ҳақида жаҳон спорт матбуотида тез-тез ёзилмоқда. Африкалик енгил атлетикачиларнинг кейинги йилларда эришган муваффақиятлари уларни олимпиада медалларига даъвогарлар қаторига қўймоқда.

Мустақил давлат спортчиларининг бу қадар тез муваффақият қозона бошлаши бежиз эмас.

Кения енгил атлетика миллий терма командасининг ҳозирги тренери Жон Вельзиан ўтмиш тўғрисида гапириб, шундай деди: бир вақтлар африкаликлар учун ҳаваскорлик курслари ташкил этиш тўғрисида таклиф киритсам, бу ҳеч қандай фойда бермайди», деб мендан кулишган эди. Ҳатто «мутахассислар» негрлар ялқов, уларни спорт билан мунтазам шуғулланишга мажбур этиб бўлмайди, деб ишонтиришга интилишарди. Эндиликда кениялик атлетикачилар ўз ютуқлари билан бу фикрнинг мутлақо нотўғри эканлигини бутун жаҳон олдида намойиш қилди.

Негр Кипчого Кейно африкаликлардан биринчи бўлиб жаҳон рекордчилари сафига ўтди ва 1965 йилнинг ўзида мисли кўрилмаган натижаларга эришди. Бу осон йўл эмас эди. У машқ чоғларида ҳар қандай қийинчиликларни енгиб, тинмай шуғулланиб, шундай натижага эришди.

Жон Вельзиан 1962 йилда биринчи марта ўзининг бўлажак шогирди билан танишганда бир миля масофага 4.21,8 вақтда югурган эди. Орадан бир неча ойлик машқлар ўтгандан кейингина шу масофани Кейно 4.13,0 минутда босиб ўтиб, миллий рекорд ўрнатди. Моҳир чопқирнинг 3 ва 6 миляга югуриш бўйича мамлакат рекордини ўрнатиши нақадар машаққатли ва мунтазам равишда шуғулланиш эвазига бўлди. Бироқ, Токиода Кейно медаль ололмаган бўлса-да, 5000 метрга югуриш бўйича 5-ўринни эгаллаб, яхши кўрсаткичга эришди.

Кейно олимпиададан қайтгач, янада қизғин машқ қилишга киришиб кетди. У ҳафтасига беш марта, баъзан кунига 2 марта — эрталаб ва кечқурун шуғуллана бошлади. Ҳафтасига 3 марта 6 милядан, қолган кунларда эса 3—4 милядан югуриб турди. Бундан ташқари, у ўз машқига югуришнинг бошқа формаларини, оғир буюмлар иргитиш ва бошқа спорт турларини киритди.

Кейно ўз раҳбари Жон Вельзиан ёрдамида бир йиллик программа тузиб олди.

Тўғри, Вельзианнинг барча хулосалари билан тўла келишиш мумкин эмас, лекин Кейно учун унинг машқ системаси яхши самара берди. Ёз ойларидаёқ Кейно ўз ғалабалари билан энг машҳур чопқирларни ҳам орқада қолдириб кетди.

Июнь ойининг охирларида у Хельсинкида 5000 метрга югуриш бўйича фақат Мишель Жазидан кейин бўлиб, Рон Кларк, Билл Миллс ва Роберт Шюлни орқада қолдириб кетди. Орадан уч кун ўтгач, у шу масофага югуриш бўйича миллий рекорд қўйди (13.01,2). Бу билан олимпиада чемпиони Гастон Рулантсдан олдинга ўтиб кетди. Яна бир кун ўтгач, Кейно 3 минг метрга югуришда жаҳон рекордини ўрнатди. Яна орадан 2 кун ўтгач) Лондонда 1 миляга югуриш бўйича миллий рекордини янгилади. (3.54,2). Ноябрь ойининг охирида янги Зеландия ва Австралиядаги мусобақа вақтида Кейно 5000 метрга югуриш бўйича жаҳон рекордини янада яхшилади. (13.24,2).

Кейно мустақил машқ қилади. Шу билан бирга у ўзи эришган муваффақиятларга машқ вақтида ўзгартишлар киритиб боради. Вельзиан ўз шогирди билан фақат бирор маслаҳат керак бўлиб қолганда ёки бирор йирик мусобақа олдидан тактик масалаларни биргаликда ҳал этиш учунгина учрашиб туради.

Бир томондан, унинг мустақил шуғулланишини Кения ва бошқа ёш Африка мамлакатларида малакали тренер кадрларнинг етишмаслигидир. Бошқа томондан, Вельзианнинг фикрича, машқ вақтларида мустақиллик ҳар бир спортчи учун жуда зарур, чунки мусобақа вақтида ҳеч ким унга ўзичалик ёрдам кўрсата олмайди.

Вельзиан ҳам, Кейнонинг ўзи ҳам қатъий спорт режимига — ўз вақтида меҳнат қилиш, ухлаш ва овқатланишга риоя қилиш катта аҳамиятга эгадир, деб ҳисоблайди.

Кейно енгил овқатларни хуш кўради. Асосан сут маҳсулотлари, дуккакли ўсимликлардан тайёрланган таом ва бўтқани ёқтиради.

Меҳнатсеварлик ва юксак спорт интизомига риоя қилиш Кейнога қисқа муддат ичида бир неча хил масофага югуриш бўйича ажойиб натижаларга эришиш имкониятини берди.

«Агар программа имконият б е р с а, — деди яқинда Жон Вельзиан, — Кипчого Кейно Мехикода бутун ўйинлар тарихида биринчи марта 1500. 5000 ва 10 минг метрга югуриш бўйича олимпиада олтин медалларини олишга муяссар бўлади.

Н. МИХАЙЛОВА.

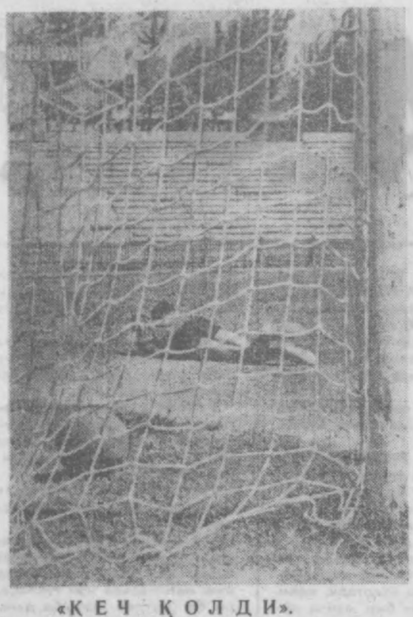

«К Е Ч Қ О Л Д И».

Н. Надеждин фотоси.

Насрулло ДАВРОН

ИККИ ҒАЗАЛ

ЮРАГИМГА

Юрак, мен розиман сендан, ватанни қилмадинг канда,
Ёғиб ёмғир каби ўқлар, ўлим тиш қайраган дамда.
Совуқлар ўтмади танга, ўзингдан келди ҳарорат,
Шунинг чун босмади ташвиш, сира мен қолмадим ғамда,
Соғинган чоғда юртимни хаёлда олға келтирдинг,
Сенинг тилсимлигингда эл бўлурди менга ёрдамда.
Ҳаётда яхши хулқ, одоб-сенинг соф-поклигингдандир,
Шу поклик бирла инсон ичра инсон бўлдим оламда.
Агар сен қилмасанг созлик, ҳаётда куйлаёлмасдим,
Фақат вайронани кўргай эдим мен шеърий қаламда.
Фидойи сан, манам сенга фидойи токи ўлгунча,
Баробар элга хизмат айлагаймиз ушбу айёмда.

ИЛТИМОС

Дўстларим гул пайти боғим кийди гуллардан либос,
Бир келинг боғимни сайр этмакка, сизга илтимос,
Умр учун роҳат жаҳонда дўст билан чақчақлашиб,
Ўргулиб яшноқ ҳаётдан гулга қўймоқ ихтибос.
«Суҳбат айлайлик, келинглар!» — деб Муқимий куйлаган
Чин юрак таклифлари ҳозирда ҳам бизларга хос.
Эл қилиб меҳнат, безантирди чароғон ўлкани,
Доҳий Ленин ғояси бўлди бу ишларга асос.
Кимки тумшуқ сукса гулзоримни вайрон этгали
Шер юрак ўғлонлари янчиб уни, олғай қасос.

Рейкьявикда [Исландия] кўп кишилик норозилик намойиши ўтказилди. Намойиш «Американинг Вьетнамдаги агрессиясига қарши» «Ҳарбий базалар ва чет эл аралашувига қарши» кураш шиори остида ўтди.

Сўнгра митинг ўтказилиб, унда мингга яқин киши қатнашди.

СУРАТДА: митинг пайти.

ТАСС фотохроникаси.

СУД ЗАЛИДАН

ТАЙЁРГА АЙЁРЛАР

Ю. Степанов 20 декабрь кечаси П. Толипов, Клементьев ва Юрьев билан маст ҳолда Қатортолда ТНЕ 17—05 номерли «Победа» машинасини ўғирлашди. «Заркент» кўчасига келганда битта баллон бўшаб кетди. Степанов машинани ёндириб унинг эгасига 879 сўм зарар келтирди. Степанов илгари ҳам машина ўғирлаб, безорилик қилиб юрган.

Степанов шофёрлар курсида ўқиб юрганда К. Мелибоев деган курсант билан танишиб қолади. Улар тил бириктириб машина ўғирламоқчи бўладилар.

Ўтган йил декабрда Толипов билан Степанов «Москвич» машинасини ўғирлашади. Мирходиевнинг ТША-48-80 маркали машинасига ўтириб, уни Янгийўлдаги олдиндан белгиланган «Москва» колхози территориясига олиб боришади. Степанов, Толипов, Мелиев, Б. Юнусов машинанинг керакли қисмларини Мелиевникига олиб келиб бекитишади.

Мазахўракка ўрганганлар ўтган йили 28 октябрда Волгоград кўчасидан яна бир «Москвич» машинани хайдаб қоладилар. Тошкент область дорихоналар бошқармасига қарашли бу ТНА—85—76 машинасининг эгаси Юсупов уйидан чиққанда машина йўқ эди. Орадан бир ойча ўтгач машинанинг қуруқ гавдаси олдинги ТША—48—80 машинанинг ичак-чаваги ағдарилган жойдан топилди. Шовволар моторни, ўтиргични, ғилдиракларни ва бошқа қисмларни гумдон қилишган эди.

Ҳамтовоқлар қўлга тушдилар. Яқинда Чилонзор район халқ суди машина ўғрилари ва безориларнинг жиноий ишларини кўриб чиқди. Иш боши Ю. А. Степановни ва К. Мелиевни беш йилдан П. А. Толиповни, Б. Юнусовни 3 йилдан қамоқ жазосига ҳукм қилди. Давлат ва кишилар мулкига етказган зарарлари учун жиноятчилар машина эгаси Мирходиевга 1171 сўм тўлайдилар. Степанов дорихона бошқармасига 879 сўм, Мелиев ва Юнусов биргаликда 916 сўм тўлайдилар. Тайёрга айёрлик оқибати шу.

Х. ТОШХУЖАЕВ.

Халқ маслаҳатчилар Совети раиси.

Б И Л Д И Р И Ш

26 июнь соат 18 дан 30 минут ўтганда Тошкент область ва шаҳар партия комитети сиёсий маориф уйида халқаро аҳвол юзасидан лекторлар мунтазам ишловчи семинарининг навбатдаги машғулоти бўлади.

Машғулотда Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси ва бош илмий секретари, физика-математика фанлари доктори, Ўзбекистон Фанлар академияси «Билим» жамияти правлениесининг раиси М. Ҳамидхонов Англияга қилган сафари тўғрисида сўзлаб беради.

Редактор ўринбосари
Ҳ ИБРОҲИМОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Радио

25 ИЮНДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

7.45 «Оила ва мактаб» деган эшиттириш (ўзбекча).
8.25 Сиз ёқтирган қўшиқлар.
9.30 «Икки дил достони» радиопостановкасидан қўшиқ ва куйлар
10.30 «Бахтиёр ёшлик» деган музикали-адабий эшиттириш.
11.10 «ТАБАССУМ» радиожурнали.
12.15 «Эрталабки салом» (Москва).
13.00 Чорвадорлар учун концерт.
13.30 Ёшлар учун концерт.
15.20 Кино янгиликлари.
15.30 «Октябрь» клубининг адабий программаси (русча).
16.10 Рус адабиёти классиклари. И. С. Тургенев. «БАХОР СУВЛАРИ» деган радиопостановка (ўзбекча).
18.00 «ЁШЛИК» радиостанциясининг программаси.
18.40 Қозоқ куйлари.
19.20 Шарқ куйлари.
20.00 «ТАБАССУМ» радиожурнали. (Такрорий эшиттириш).
21.20 Қишлоқ хўжалик ходимлари учун дам олиш концерти.
22.00 «Дунё харитаси олдида» (ўзбекча).
22.10 Эстрада концерти.
23.10 Лирика кечаси.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 Ёшлик ва бахтиёрлик қўшиқлари.
19.00 «Россиянинг ҳаёт саҳифалари». Музикали-адабий композиция.
20.00 «Юность» радиостанциясининг программаси (Москва).
21.00 Ҳ. Мавлонова ва Р. Толмасов концерти.
21.30 Рақс куйлари.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

14.00 Миллекер. «Гаспарон» оперettасининг монтажи.

26 ИЮНДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

7.45 Оркестр куйлари.
8.25 Республика областлари театрлари артистларининг концерти.
9.15 «Ўлмас гарнизон» деган радиоочерк (ўзбекча).
9.30 С. Варелас. Симфониетта.
9.50 «Ҳозирги босқичда КПССнинг раҳбарлик роли» деган суҳбат (тожикча).
10.30 Ўзбекистон радиоси хорининг концерти.
11.10 «Исроил агрессияси — тинчликка таҳдид солмоқда» деган суҳбат (ўзбекча).
12.15 «Дружба» радиожурнали. Микрофон билан Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистон бўйлаб (русча).
13.30 «Табассум» ва «Мелодия» вокал ансамблларининг концерти.
16.10 СССР халқларининг куйлари.
17.00 «Совет Ватани посбони». «Юность Узбекистана» радиостанциясининг программаси. Совет Армияси жангчилари учун (русча)
18.10 Д. Верди. «Леньянодаги жанг» операсидан парчалар.
18.30 Ўзбек балетларидан куйлар.
19.20 Сиз ёқтирган қўшиқлар (татарча).
20.10 «Гусли». Музикали очерк.
20.45 «Қизилқум олтини» деган эшиттириш (ўзбекча.
21.25 Қишлоқ хўжалик ходимлари учун концерт.
22.00 «Дунё воқеалари» (ўзбекча).
22.10 Экран куйлари.
22.40 Ҳамид Нурий. «ОТА-БОЛА» деган очерк (ўзбекча).
23.20 Дам олиш концерти.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 Совет қўшиқларидан концерт.
19.00 Фурқат ғазаллари билан айтиладиган қўшиқлар.
19.30 Қардош республикалар ёзувчиларининг асарлари. Арман ёзувчиси Беник Сайроянцнинг «Рус қалби» повести асосида радиопостановка (русча).
20.10 «Куйлардан — қўшиқларга».
20.45 Илмий темаларда эшиттириш (русча).
21.00 С. Зуннунованинг «Меҳр» деган ҳикояси (тожикча).
21.20 «Юность Узбекистана» радиостанциясининг программаси. Такрорий эшиттириш.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

16.00 Мақомлардан парчалар.

Телевидение

24 ИЮНДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

(3-канал)

Ўзбек тилида:

18.00 Телевизион янгиликлар.
18.15 Эълонлар.
18.20 «ЁШЛИК» студияси кўрсатади. «Студентлик — олтин даврим».
19.10 Рус тилида телевизион янгиликлар.
19.20 Халқ ҳофизлари ижросида концерт.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

20.00 Киносаёҳатчилар клуби.
20.50 «Сатира» телевизион ойнаси.
21.05 Кинопанорама.
22.30 Москвада Озарбайжон ССР ҳафталиги. Байрам.
23.30 Телевизион янгиликлар.
24.00 «Боку булварлари». Телефильм.
00.20 «ЭКСПО-67».
00.30 Софиядан эстрада қўшиқлари халқаро конкурси ҳақидаги эшиттириш олиб кўрсатилади.
02.30 Москвадан олиб кўрсатиладиган эшиттиришларнинг охири.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

(5-канал)

Ўзбек тилида:

18.00 Болалар учун. «Беш йиллик ҳақида ҳикоялар».

Рус тилида:

18.20 «Бойчечак», «Жасур Важа». Болалар учун кинофильмлар.
18.40 Телевизион янгиликлар.
18.55 «Тарбияси қийин болалар». Ҳужжатли фильм.
19.15 «Огонек» саҳифаларида».

Ўзбек тилида:

19.50 «Лондон 1851 — Монреаль 1967». Ҳужжатли фильм.
20.00 Телевизион янгиликлар.
20.10 «Замондошларимиз». Ҳужжатли фильм.
20.20 Ўзбекистон радиоси ва телевидение хорининг концерти.
20.50 «КАТТА ЙУЛ». Бадиий фильм.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

(9-канал)

18.00 ФРУНЗЕ ТЕЛЕВИДЕНИЕ СТУДИЯСИНИНГ ЭШИТТИРИШЛАРИ.

25 ИЮНДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

(3-канал)

Рус тилида:

10.55 Эшиттиришлар программаси.
11.00 Болалар учун. «Шаҳзода ва уч табиб ҳақида эртак», «Дик ва унинг мушуги». Кинофильмлар.
11.30 «Сенинг ботинканг». Телефильм.
11.40 Пионервожатийларнинг сиртки мактаби.
12.10 «ҲАВО РАНГ ЧАШКА». Бадиий телевизион фильм.

Ўзбек тилида:

13.10 «Ёз қувончлари».
13.30 «Дам олиш кунида». Телефильм
13.50 «ЁШ КУЧ». Болалар учун спорт эшиттиришлари программаси.
14.30 «ЎҒИЛ БОЛАЛАР». Бадиий фильм.
16.55 Эшиттиришлар программаси.
17.00 «Пионер прожектори».
17.25 Болалар учун. «Феффи Кунтербунтнинг саргузаштлари». Кинофильмнинг саккизинчи серияси.

Рус тилида:

17.55 Телевизион янгиликлар.
18.10 Тошкент электролампа заводи «Огонек» вокаль ансамблининг концерти.
18.45 «ГИРРОМ УЙИН». Бадиий фильм.
20.10 Эшиттиришлар программаси.

Ўзбек тилида:

20.15 «ЁШЛИК» студияси кўрсатади. «Афсона бўл ёшлигим». Совет ёшлари кунига бағишланади.
21.45 Телевизион янгиликлар.
22.00 «Ёрим тўқир хон атлас...» Марғилон шаҳар шоҳи тўқиш фабрикаси бадиий ҳаваскорларининг концерти.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

23.00 Телевизион янгиликлар.
23.30 «ЕНГИЛМАГАН БАТАЛЬОН». Бадиий фильм.
00.50 «Бизнинг жаҳон». Биринчи бутун жаҳон эшиттириши.
03.00 Москвадан олиб кўрсатиладиган эшиттиришларнинг охири.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

(5-канал)

Ўзбек тилида:

10.55 Эшиттиришлар программаси.
11.00 Ўқув эшиттиришлари программаси. Химия. «Эритмалар ва уларнинг концентрацияси».
12.00 Физика. «Механика ва иссиқлик физикасига доир типик масалалар».

МОСКВА КЎРСАТАДИ

13.00 Гимнастика барча учун.
13.30 Бутуниттифоқ бадиий ҳаваскорлик фестивали. Профессионал-техника таълими мактаблари ўқувчилари ижросида цирк томошалари.
14.10 «Буни билиш ҳамма учун қизиқарли». Таллин шаҳридан олиб кўрсатилади.
15.00 Одесса музикали комедия театри спектаклларидан саҳналар.
17.00 Москвада Озарбайжон ССР ҳафталиги. «Озарбайжон маданияти арбоблари».
18.00 Совет Армияси ва Флоти жангчилари учун. «Хизматинг қандай ўтяпти».
18.40 Музикали киоска.
19.10 Телевизион янгиликлар.
19.20 «Нур ва соя». Халқаро программа.
19.50 Миниатюралар телевизион театри.
21.00 Эфирда «Молодость». Эшиттириш Совет ёшлари кунига бағишланади.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

(9-канал)

18.00 ФРУНЗЕ ТЕЛЕВИДЕНИЕ СТУДИЯСИНИНГ ЭШИТТИРИШЛАРИ.

26 ИЮНДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

(3-канал)

Рус тилида:

17.55 Эшиттиришлар программаси.
18.00 Телевизион янгиликлар.
18.20 Болалар учун. «Эмлашдан қўрққан бегемот» деган кинофильм
18.30 Реклама ва эълонлар.
18.40 «Алангали йиллар шоҳидлари». Адабий эшиттириш.
19.10 Эшиттиришлар программаси.

Ўзбек тилида:

19.15 Телевизион янгиликлар.
19.35 «ОКТЯБРЬ» программаси. «В. И. Ленин декрети билан». Эшиттириш Сирдарё областига бағишланади.
21.05 «ДОКТОР ШЛЮТТЕР». Телевизион бадиий фильмнинг учинчи серияси.
22.45 Телевизион театр. Н. Пирожков. «ТАҚДИР».

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

(5-канал)

Ўзбек тилида:

17.55 Эшиттиришлар программаси.
18.00 Ўқув эшиттиришлари программаси. Физика. «Электростатиканинг асосий масалалари».
19.00 «Уйинсиз келишув». Ҳужжатли фильм (рус тилида).

МОСКВА КЎРСАТАДИ

20.00 Москвада Озарбайжон ССР ҳафталиги. Озарбайжон олимлари.
20.30 «Нижегородск Кремли». Горький шаҳридан олиб кўрсатилади.
21.00 Телевизион янгиликлар.
21.20 Музикали маяк.
21.30 Иқтисодий реформа амалда. Эшиттириш Таллин шаҳридан олиб кўрсатилади.
22.00 Москвада Озарбайжон ССР ҳафталиги. Якунловчи концерт. Танаффус вақтида телевизион янгиликлар.
01.00 Москва эшиттиришларининг охири.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

(9-канал)

18.00 ФРУНЗЕ ТЕЛЕВИДЕНИЕ СТУДИЯСИНИНГ ЭШИТТИРИШЛАРИ.

Кино театрларда

24 ИЮНДА

ҚИШКИ БИНОДА

26-отилмасин — СОБИР РАХИМОВ номли (ўзбек ва рус тилларида), НАВОИЙ номли (ўзбек тилида), «ЎЗБЕКИСТОН», «ЧАЙКА», «ДРУЖБА» (кечқурун).
Катта кинопрограмма «Экран кулади» — САНЪАТ САРОЙИ (кеч соат 6.15 ва 9.15 минутда).
Спартак — «МОСКВА» (кечқурун).
Бегона ҳужжат билан — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

(Кеч соат 8.45 ва 10 яримда бошланади)
26-отилмасин — НАВОИЙ номли, «ФЕСТИВАЛЬ».
Бегона ҳужжат билан — «ХИВА».

25 ИЮНДА

ҚИШКИ БИНОДА

26-отилмасин — СОБИР РАХИМОВ номли (ўзбек ва рус тилларида), НАВОИЙ номли (ўзбек тилида), «ЎЗБЕКИСТОН», «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун), САНЪАТ САРОЙИ (эрталаб 11, кундуз соат 1 ва 3 да).
Катта кинопрограмма «Экран кулади» — САНЪАТ САРОЙИ (кеч соат 6.15, 9.15 минутда).
Спартак — «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).
Бегона ҳужжат билан — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

(Кеч соат 8.45 ва 10 яримда бошланади)
26-отилмасин — НАВОИЙ номли, «ФЕСТИВАЛЬ».
Бегона ҳужжат билан — «ХИВА».
Спартак — ТЕЛЬМАН номли.

Муқимий номидаги музикали драма ва комедия театрининг ёзги биносида
СУРХОНДАРЁ ОБЛАСТЬ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ДРАМА ТЕАТРИНИНГ
ГАСТРОЛИ
24/VI да Гули сиёҳ,
25/VI да Хавфли учрашув,
26/VI да Икки ўт ўртасида.
27/VI да Тақдир.
28/VI да Уликлар кечирмайди.
29/VI да Катта концерт.
Бошланади кеч соат 8.30 да.
Касса кундуз соат 3 дан очиқ

«УЗЭНЕРГОСБИТ»

электрдан фойдаланганлик учун счёт ёзиш ўзларига топширилган кишиларга таклиф қиладики.

ЭЛЕКТР УЧУН

ҳар ойнинг 1 кунидан 11 кунигача счёт ёзиб, тегишли пулни Госбанкнинг кирим омонат кассаларига тўласинлар.

Ўтган вақт учун

ҚАРЗЛАРИ БЎЛГАН

абонентлар уни дарҳол тўлашлари лозим.

Счётлар ўз вақтида тўланмаса, электр огоҳ қилинмасдан узиб қўйилади.

2-ТАШТРАНССПЕЦСТРОЙ»нинг 10-МАХСУС БОШҚАРМАСИГА

«Андижанец» насосида ишлаш учун мотористлар, тракторчилар, сантехника-труба кўмиш ишчилари, тракторларни ремонт қилиш учун слесарлар, ёрдамчи ишчилар, бош бухгалтер ўринбосарлари, расчёт бўлимининг старший бухгалтерлигида ишлаш учун

ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Бўйдоқлар ётоқхона билан таъминланади.

Тошкент шаҳар, Қоратош кўчаси. Киев проездидаги 1-уйга мурожаат қилинсин. (2, 6-троллейбусларнинг Қоратош бекати).

ТОШКЕНТ «ПОДЪЕМНИК» ЗАВОДИГА

инженерлар, конструкторлар, технологлар, электрчилар, участка мастерлари, диспетчерлар, бухгалтерлар, омборчилар, электрокарачилар, кранчилар (электр кранларига), слесарлар, йиғувчилар, монтажчилар, 3—5 разрядли токарлар, автокранчилар, 1—3 класс шофёрлари, электр пайвандчилари, ёрдамчи ишчилар ва цехга ўқувчилар

К Е Р А К

Ёлғиз кишилар ётоқхона билан таъминланадилар.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Полтарацкий кўчаси, 14 уй, кадрлар бўлими.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР ● РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР ● РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР ● РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР ●

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ 4бет

24 ИЮНЬ, 1967 Й.

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар. Дзержинский кўчаси, 15-уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Коммутатор — В3-02-49 дан В3.02.58гача, редактор ўринбосарлари — В3-29.33, В3.29.09; масъул секретарлар — В3-27-22; партия, совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари — В3.29.42; саноат, қурилиш ва транспорт бўлими — коммутатор орқали 7-81; адабиёт, санъат ва маданият бўлими — В3-29.55; хатлар ва оммавий ишлар, физкультура ва спорт бўлимлари — В3-29-70; фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари — В3.27-57; ахборот бўлими — В3-65-57; эълонлар бўлими — В3-81.42.

Р. 05427. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Индекс 64579. Нашр. № 2940.